Detectivul săptămânal

publică, în fiecare număr aventurile celor mai celebri detectivi, redate într'o formă c a p t i v a n t ă

PRIMELE NUMERE SUNT I N T I T U L A T E:

1. Fantoma hotelului
2. Misterul rapidului 115
3. Testamentul căpitanului Garre
4. Spectrul răzbunător
5. C u r s a m o r ţ i i
6. Enigma capului tăiat

N U M A I L E I 5

Prezentatorul acestui cupon obţine orice număr, dela 1–15, din

FEMEI CELEBRE

plătind numai Lei 7, în loc de Lei 10

SPECTRUL RĂZBUNĂTOR

de René Poupon

CAP. 1.

Cine a ucis?

Ora patru după amiază. Capitala era în plină activitate şi din acest imens furnicar omenesc părea a se ridica un vuiet surd şi neîntrerupt, asemănător sufluluí greoiu al unei maşini.

Parisul părea ca o lume înfierbântată de lupta acerbă pentru existenţă; nimic nu avea aerul că distrează această mulţime, asupra căreia munca de toate zilele apăsa cu neînduplecata ei forţă.

Cu toate acestea, încetul cu încetul, în anumite cartiere se produse o agitaţie neobişnuită, care se răspândi în toate părţile, de la punctul în care se produsese, turburând vecinătăţile străzii Universităţii.

Imboldiţi de curiozitate şi dornici de a căpăta lămuriri, oameni cari se aflau în treabă, formau grupuri pe trotoare, întinzându-se în discuţii nesfârşite, al căror subiect era format de tragedia despre care vestea se răspândise ca pe aripi de vânt.

Camioanele se opreau la marginea străzii şi la răspântiile înţesate de lume. Părăsindu-şi pentru o vreme, care maşina lui, care furgonul greu, tras de cai vânjoşi, căruţaşii, şoferii se amestecau în mulţime şi luau parte la discuţiile aprinse.

Prezenţa unui cordon de agenţi în faţa unei case arătoase din această stradă destul de aristocratică, spori mai mult încă curiozitatea trecătorilor şi, din minut în minut, fierberea şi neliniştea populaţiei crescură, dând naştere la presupunerile cele mai fanteziste.

Şi cum fiecare eveniment, fie tragic, fie vesel, constituie un pretext pentru a sălta comerţul, o ceată de vânzători ambulanţi, de meserie sau de ocazie, inundară deodată străzile oraşului, strigând cu glasuri răguşite, cuvinte stâlcite, din cari se desprindea însă vestea sinistră:

— „Curierul", ediţie specială! Infiorătoarea crimă de azi dimineaţă!.. Asasinarea unui diplomat polonez!.. Un atentat misterios!... Asasinul pus sub urmărire!.. Citiţi rezultatele primei anchete!.. „Curierul", ediţie specială!..

Un altul, străduindu-se să-şi întreacă concurentul şi alergând din răsputeri, urla:

— Misterioasa crimă din strada Universităţii! Marchizul de Spadarewsky ucis în biroul său!... Altă crimă politică!...

Vestea străbătea acum oraşul, răspândită de vânzătorii ediţiilor speciale, redactate şi scoase în grabă. Bieţii băieţi asudau şi, gâfâind, îmboldiţi de ispita unui câştig suplimentar pe care trebuiau să-l realizeze în câteva ore, semănau în urma lor teama şi consternarea...

Asasinarea unui diplomat! Oare această dramă n'avea legătură, directă sau indirectă, cu o recentă afacere de spionaj, de înaltă trădare, sau cu unele uneltiri revoluţionare, de reuşita sau zădărnicia cărora depindea siguranţa naţiunii?

Această crimă nemaiauzită, neaşteptată, comisă asupra unui personaj atât de important, nu putea avea drept urmare ime-

diată căderea guvernului, a cărui situaţie era de mult subrezită?

Unii credeau chiar că văd în această nelegiuire, o ameninţare de războiu şi prevestirile cele mai negre găseau crezare în mulţimea Parisienilor.

Opinia publică, câteodată atât de nepăsătoare faţă de evenimente grave sau turburătoare, se grăbise să dea unui fapt neînsemnat în sine, un înţeles mare, impresionant, în stare să deformeze adevărul şi să impresioneze spiritele simple.

Astfel, toată lumea, pe bulevarde, în tramvaie, pe băncile metro-ului, citea şi discuta adânc emoţionată articolele laconice, tipărite în caractere groase, pe foile puse grabnic în vânzare de marile gazete.

Cu toate acestea, ediţiile speciale nu dădeau decât detalii mărunte asupra crimei, a descoperirii ei şi a împrejurărilor probabile în care fusese săvârşită.

Trebue să spunem că rezultatele anchetei abia începută, nu fuseseră comunicate ziariştilor, în ciuda stăruinţelor celor mai dibaci dintre ei. Autorităţile păstrau oarecare rezervă asupra primelor constatări făcute şi în toată presa se simţea lipsa de amănunte.

Fierberea provocată de vestea surprinzătoare, ţinu până seara târziu. Informaţiile care se adăogau nu făcură decât să îndârjească curiozitatea publicului şi redacţiile marilor cotidiane erau asaltate de sutele de inşi cari, cu ochii ţintă asupra ecranelor luminoase, urmăreau proiectarea veştilor succesive în legătură cu această afacere.

O nouă serie de ediţii speciale nu aduse la cunoştinţa cititorilor niciun fapt nou de importanţă mai apreciabilă.

De altfel, aceasta nu era o crimă obişnuită şi o indiscreţiune timpurie ar fi putut avea urmări grave, sau, în orice caz, ar fi putut stânjeni poliţia în acţiunea ei. De aceea, aceasta păstra un mutism aproape desăvârşit asupra descoperirilor făcute...

Cu părere de rău părăsiră curioşii împrejurimile casei zăvorite, care, acum, când se ştia că o crimă misterioasă fusese comisă, le apărea lugubră şi ameninţătoare.

Strada recăpătă, în parte, calmul ei obişnuit, fiecare îşi reluă firul îndeletnicirilor sale, aşteptând nerăbdător ziua de mâine, pentru a afla veşti noui.

Un serviciu de ordine sever fusese instituit în strada Universităţii, în faţa casei marchizului de Spadarewsky, cu scopul de a împiedeca mulţimea curioşilor şi a reporterilor, nu mai puţin indiscreţi şi îndrăzneţi, să pătrundă în hol.

In cabinetul de lucru, luxos amenajat, al marchizului, magistraţii procedară la investigaţii.

Cam pe la ora trei după amiază, şeful secretariatului intrând în biroul marchizului pentru a-i cere o informaţie cu privire la un plic oficial, găsit atunci, găsise pe diplomat prăbuşit în jetul său, cu un pumnal implântat în piept.

Inebunit de groază, omul pusese în picioare îndată întreaga casă.

După primele clipe de zăpăceală — în care timp toţi servitorii alergau care încotro, — comisariatul de poliţie al cartierului fusese înştiinţat şi acesta, la rândul său, înştiinţase Parchetul şi Prefectura de poliţie.

Judecătorul de instrucţie, d. Natal, şeful Siguranţei, d.

Monny, sosiră aproape în acelaşi timp cu medicul legist, chemat şi el.

Corpul fusese lăsat în poziţia în care a fost descoperit. Medicul constată de la început, că moartea data de aproape un ceas. Pumnalul înfipt în piept, chiar în dreptul inimii, provocase de sigur o moarte aproape instantanee. Numai ipoteza unei crime putea fi luată în consideraţie.

De cum se găsi în faţa acestei crime, şeful Siguranţei se gândise că n'avea printre subalternii săi decât un singur om, în stare de a duce la bun sfârşit şi cu toată discreţia şi graba necesară, această anchetă.

De altfel, ar fi fost în mare încurcătură dacă ar fi trebuit să aşeze el primele jaloane ale cercetării; şi aceasta din pricina fricii sale incurabile de răspundere precum şi a grijii de a nu comite erori cu consecinţe grave.

Acela care îi păru singurul demn şi capabil de o asemenea trudă, lucrând totodată şi cu tactul pe care-l necesită situaţia, nu era altul decât faimosul inspector de Siguranţă, André Faver. Un număr mare de întreprinderi reuşite şi care necesitau mult curaj, îi stabiliseră reputaţia.

Detectivul oficial fusese chemat în grabă, telefonic, chiar de către şeful Siguranţei. André Faver, care se afla din fericire la domiciliul său, răspunse chemării cu obişnuita-i bunăvoinţă şi promptitudine. „Doar să trimit pe Cocantin să-mi aducă o maşină şi sunt la dispoziţia d-voastră!" răspunse el la telefon, spre marea bucurie a d-lui Monny, care răsuflă uşurat că scăpase de o răspundere pe care o şi întrezărise ca foarte grea.

În timp ce magistraţii urmăreau explicaţiile medicului-legist, uşa cabinetului de lucru se deschise larg şi poliţistul apăru, vioiu, cam încălzit, îmbrăcat cu o eleganţă discretă, ce denota mult gust.

— Bine că ai venit! exclamă cu satisfacţie şeful Siguranţei, întâmpinând pe favoritul său şi strângându-i mâna.

— Vă rog să mă iertaţi, domnilor, că am întârziat puţin! răspunse Faver, scoţându-şi mănuşile, încet. Dar... era cât pe aci să fiu asasinat!

— Cum? Ce vrei să spui? întrebă magistratul speriat.

Poliţistul privi liniştit pe şeful său şi, cu cel mai mare calm, adăogă:

— Vreau să spun că autorul sau autorii crimei, pentru care mi-aţi făcut onoarea să mă chemaţi, ştiu de pe acum că eu sunt acela care voiu porni pe urmele lor şi prin urmare, au şi încercat să suprime în persoana mea, pe un adversar hotărît să nu lase în părăsire această afacere.

Cei de faţă tresăriră şi priveau pe poliţist cu nedumerire şi teamă.

— Da, domnilor, — urmă el, — aproape de splaiul Solferino se produse o stagnare în circulaţie, în timp ce eu veneam încoace. Taxi-ul în care mă aflam, fusese oprit de semnalul agentului. Deoarece eram grăbit, această întârziere mă supără; scosei capul prin fereastra maşinii pentru a vedea ce împiedeca circulaţia.

„In această clipă, o limuzină ce venea din spre partea liberă a străzii, trecu pe lângă taxi-ul meu, la un metru distanţă. Un glonte îmi şuieră pe lângă ureche; apoi un altul, care se înfipse în pernele maşinii.

„Limuzina dispăru. Nu auzi-

sem nicio detunătură; nu văzusem fum. De sigur că se trăsese cu aer comprimat...

— Şi cine a putut făptui acest atentat? întrebă d. Monny.

Faver întinse macferlanul său unui valet şi răspunse:

— Unul din inamicii noştri, asta-i sigur!.. Un individ, pe care am avut posibilitatea să-l zăresc, deşi cu greu, în umbra cupeului... Are pe faţă un semn pe care l-aş recunoaşte dintr'o mie! Chiar şi expresia privirii sale mi s'a întipărit în minte. Vom avea în curând prilejul să ne revedem!

Faver îşi aprinse o ţigară şi se îndreptă spre medicul legist. Acesta, ocupat cu examenul său, nu ascultase povestirea poliţistului; de aceea fu foarte mirat când un glas străin răsună lângă el:

— Fiţi bun, vă rog, domnule doctor, şi lăsaţi totul în starea de la început! Asta mi-ar uşura foarte mult lucrul.

Medicul, care se pregătea tocmai să extragă pumnalul din pieptul nefericitului marchiz, nu răspunse nimic. Dintr'o privire se înţelese cu şeful Siguranţei; se înclină şi lăsă detectivului locul pentru cercetări.

Cel mai bun poliţist al Siguranţei parisiene, era un om de înălţime mijlocie, bine făcut, muşchiulos; nu atinsese încă vârsta de patruzeci de ani, dar renumele său era stabilit de vreme îndelungată. Fruntea sa îngustă, faţa sa rigidă, rece, îi dădeau o înfăţişare aspră; dar cei cari îl cunoşteau mai bine, ştiau că sub acest aspect dârz se ascundea o blândeţe nobilă dar şi o energie neînfrântă. Faver era încă tânăr, plin de sănătate, şi aceasta era aliata sa cea mai de preţ în lupta împotriva răului.

Inspectând cu priviri pătrunzătoare încăperea care servise drept teatru al crimei, şi examinând corpul nefericitului diplomat, el nu voi să abuzeze de libertatea pe care şeful său i-o acorda cu atâta bunăvoinţă. De-aceea grăi:

— Domnule judecător, n'aş vrea ca ancheta mea personală să vă împiedece de a începe interogatoriul dv. Pe de altă parte, rezultatele obţinute îmi vor servi prea bine pentru a mă orienta în descoperirile pe care sper să le fac aici.

Judecătorul fu de acord şi se adresă unuia din cei doi grefieri cari îl însoţeau:

— Să poftească primul martor, şeful de birou.

In timp ce grefierul se execută, camaradul său se instală la o mică masă. Puţin în urmă apăru un bărbat de vreo patruzeci de ani, cu părul abia încărunţit, de statură foarte înaltă şi îmbrăcat cu grijă.

Se înclină foarte politicos, obişnuit cum era cu formulele de respect.

— Fii bun, te rog, şi spune-ne numele şi pronumele d-tale, precum şi calitatea, îi ceru judecătorul, aşezându-şi ochelarii.

Cel întrebat, vorbind foarte bine franţuzeşte, deşi cu un uşor accent slav, răspunse:

— Ivan Iancovici, şef de birou al d-lui de Spadarewsky.

— Eşti şi d-ta Polonez ca şi marchizul?

— Nu, domnule judecător; eu sunt Rus, născut la Grodno.

— De cât timp te afli în serviciul marchizului?

— De aproape doi ani. Avea mare încredere în mine, de aceea mi-a şi cerut să-l însoţesc dela Varşovia la Paris, cu prilejul misiunii sale.

— Ce fel de misiune? întrebă judecătorul cu interes.

— O misiune diplomatică cu care fusese însărcinat de către guvernul polonez pe lângă Republica franceză.

— Eşti, deci, în măsură să ne spui în ce consta această călătorie oficială.

— N'a fost oficială, în adevăratul înţeles al cuvântului, ci mai de grabă oficioasă. Se plănuia un tratat între Franţa, Belgia şi Polonia. Demersurile necesitate de acest proiect se făceau cu cea mai mare discreţie, deoarece toate mişcările noastre erau spionate de către emisarii Puterilor străine. Pot adăuga că faţă de Ambasada poloneză din Paris, noi lucram complect independenţi şi cu totul în afara cadrului atribuţiilor obişnuite ale acestei Ambasade... Domnul de Spadarewsky era, oarecum, un însărcinat de afaceri oficios, înzestrat cu puteri limitate, dar suficiente pentru a pune primele baze ale unui acord important, ce interesa cele trei ţări pe care le-am pomenit...

— Iţi mulţumesc de pe acum pentru preţioasele informaţiuni pe care ni le-ai furnizat şi care vor contribui să se facă lumină în privinţa autorilor şi imobilului crimei. Voiu mai avea nevoie, în cursul zilei, de dumneata, domnule Ivan Iancovici, în consecinţă, te rog să stai la dispoziţia noastră.

In tot acest timp, André Faver rămăsese tăcut.

Şedea înaintea biroului, retras de cercul format de magistraţi. Ascundea astfel trupul victimei, care se afla încă în jeţul de lângă masa de lucru.

Ascultând declaraţiile secretarului, scosese un pachetel de ţigarete din buzunar şi-l desfăcu alene. In momentul când judecătorul mulţumea martorului, poliţistul lăsă să cadă ţigareta, ca

din nebăgare de seamă şi aplecându-se s'o ridice, descoperi vederii Rusului trupul victimei, pe care-l ascunsese până atunci.

Iancovici tresări zărind cadavrul, căci nu credea să mai fie acolo. Faver observă turburarea ce se întipări pe faţa lui.

— Aş dori acum, — reluă d. Natal, la un semn al poliţistului, să vă mai interoghez, asupra unei chestiuni importante.... Să revenim la descoperirea crimei... Dumneata, domnule Iancovici, ai văzut cel dintâi cadavrul?

— Da, domnule judecător, şi iată în ce împrejurări: primisem diferite acte interesante pe care, după clasare şi adnotare, le duceam d-lui de Spadarewsky. Bătui de câteva ori în uşă deoarece ştiam că aşa îi plăcea şefului meu. Neprimind niciun răspuns, m'am hotărît să intru, mirat de această linişte, dar nicidecum îngrijorat. Inchisei uşa după mine şi întorcându-mă zării pe d. de Spadarewsky prăbuşit în jeţul său... Il crezui indispus şi alergai să-i dau ajutor. Cercând să-i pipăi inima, degetele mele întâlniră pumnalul înfipt în piept... Ingrozit, începui să strig din răsputeri, alarmând toată lumea din casă. Servitorii, la ordinul meu, înştiinţară îndată comisariatul cel mai apropiat. Domnul comisar sosi şi institui un serviciu de ordine, căci vestea se răspândise ca fulgerul. Puţin în urmă soseaţi şi dv...

Copleşit de o emoţiune vizibilă, Rusul îşi trecu mâna peste fruntea îmbrobonată de sudoare.

— Domnule, — reluă judecătorul, — vă mulţumesc pentru precizările făcute...

Faver se ridică şi, predând un jurnal împăturit şefului de birou, zise:

— Fii atât de bun, domnule, şi imită felul cum ai intrat în acest birou şi cum ai descoperit crima. Acest ziar va înlocui actele pe care le ţineai în mână.

— Cu plăcere; sunt la ordinele dv...

Rusul ieşi în sală şi închise uşa. Indată, apoi, bătu în uşă, odată, de două ori, din ce în ce mai tare; în fine intră în birou, ţinând ziarul în mână, închise uşa binişor şi se întoarse:

— In clipa asta, explică el, văzui pe domnul de Spadarewsky prăbuşit în fotoliu. Il strigai, alergai spre el... Restul îl ştiţi, domnilor...

— Foarte bine, răspunse detectivul. Privirile sale ascuţite sfredeliră ochii Rusului, căutând par'că într'înşii descoperirea adevărului...

Se întoarse, murmurând printre dinţi:

— Nu, acesta nu e vinovat!

Depuse cu grijă pe birou ziarul împrumutat de la secretar. Acesta nu bănuia că, mulţumită acestui şiretlic, Faver îi luase amprentele digitale pe o hârtie grasă, anume preparată pentru acest scop.

— La ce oră aţi intrat în această cameră şi aţi descoperit cadavrul?

— Pe la orele 14 şi 45 sau 15...

— Când aţi pipăit trupul, era cald încă?

— In faţa descoperirii macabre pe care o făcusem, asemenea detalii mi-au scăpat. Dar s'ar putea să fi fost încă destul de cald...

— Când aţi intrat ultima dată în această încăpere?

— Dimineaţa...

— Cât timp trecuse de la plecarea ultimului vizitator? Domnul marchiz primea aici, nu e aşa?

— Da, domnule judecător. Uşierul, însă, e însărcinat cu anunţarea şi introducerea vizitatorilor...

— O ultimă întrebare: în ce parte a casei se află biroul dv.?

— In imediată apropiere, domnule judecător. E separat de această încăpere printr'o sală care duce la apartamentele particulare. Lucru straniu, n'am auzit niciun sgomot neobişnuit!

— După câte ştiu, marchizul e văduv?

— Exact. Fiul său se află în Polonia, unde-şi termină studiile.

— Avea cumva legături d. de Spadarewsky?

— Niciuna! Ducea o viaţă foarte regulată şi austeră...

— Mulţumesc, domnule Iancovici. In caz că vom avea din nou nevoie de a te interoga...

— Stau totdeauna la dispoziţia domnilor magistraţi! declară Rusul, înclinându-se.

După plecarea lui, judecătorul chemă pe uşier. Acesta, un bărbat gras, jovial, dar emoţionat acum, se prezentă stângaciu şi aşteptă să fie întrebat.

— Ce ştii d-ta despre dramă?

— Prea puţin, domnule. Mă aflam, ca de obiceiu, în sală, când văzui pe domnul Iancovici intrând în cabinetul domnului marchiz cu nişte hârtii în mână. Cinci secunde în urmă, îl văzui ieşind, strigând ca un nebun că domnul marchiz a fost asasinat. Nu înţelesei îndată ce se întâmplase şi mă repezii în birou. Domnul marchiz şedea aplecat în jeţ, cu plastronul pătat de sânge... La ordinul d-lui Iancovici, învingându-mi spaima care mă copleşea, am alergat la comisariat. Asta e totul...

— Bun. Altceva acum. Cine a intrat ultimul în biroul d-lui marchiz?

— D-l Marmont.

— Cine este acest domn? întrebă judecătorul, încruntând sprâncenele.

— E un prieten intim al d-lui marchiz. D. Marmont e şeful cabinetului particular al ministrului Afacerilor Străine...

Cei patru bărbaţi tresăriră.

— Declaraţia d-tale, — continuă judele, — are o importanţă foarte mare. Gândeşte-te bine! D. Marmont, şef de cabinet al ministrului Afacerilor Străine, a fost ultimul vizitator introdus de d-ta în biroul marchizului? Gândeşte-te bine înainte de a răspunde!

— Imi dau seama bine de importanţa declaraţiei mele şi repet: d. Marmont a fost ultimul vizitator introdus la d. marchiz! Venea, de altfel, adeseori, încât o eroare din parte-mi e exclusă. Afară de aceasta, nu pot greşi asupra ordinei vizitelor primite de d. de Spadarewsky, deoarece fiecare e înscrisă într'un registru special, pe care domnii judecători îl pot consulta oricând şi pe care îl verific în fiecare seară, cu cărţile de vizită lăsate de d. marchiz pe biroul său...

După tăcerea care urmă, Faver zise:

— Domnul Marmont era un intim al casei?

— Da. De la sosirea marchizului la Paris, el devenise prietenul său intim. S'au cunoscut, pe vremuri, în Polonia, iar situaţiile lor respective îi obligau, după cum vă poate confirma domnul Iancovici, la relaţiuni strânse.

— Ai putea să-mi spui cât timp a trecut între plecarea domnului Marmont şi intrarea în birou a şefului secretariatului?

— Cel mult zece minute, cred.

— După cum ai spus, domnul Iancovici a rămas în birou numai câteva secunde, când a descoperit crima. Dar domnul Marmont?

— Dânsul a avut o întrevedere de aproape o jumătate de oră cu domnul marchiz.

— N'ai observat nimic neobişnuit în fizionomia vizitatorului, când acesta a părăsit biroul?

— Nu, nimic.

— Purta mânuşi?

— Mânuşi?.. Cred... Ba da, îmi aduc aminte bine; am observat că purta mânuşi, atât la sosire cât şi la plecare...

— Mulţumesc; te poţi retrage, afară numai dacă domnul judecător nu mai are vreo întrebare să-ţi pună!

La răspunsul negativ al magistratului, uşierul ieşi. Magistraţii se întoarseră atunci spre poliţist; erau puţin palizi la faţă.

— Ei bine, ce zici? întrebă domnul Natal.

— Nimic, până acum; nimic până ce nu-mi voiu face ancheta mea personală.

— Dar, oricum, eşti de părerea noastră, nu e aşa? Domnul Marmont trebue scos din cauză; un personaj de acest fel e ferit de orice bănuială.

— Şi de ce mă rog? întrebă calm André Faver. De ce ar fi apărat acest diplomat de o imunitate pur convenţională, în timp ce personaje mult mai influiente şi cu renume bine stabilit, sunt zilnic târîte în noroiul cronicilor scandaloase sau criminale ale gazetelor?

— Cum, exclamară împreună cei prezenţi, bănuieşti pe domnul Marmont că e amestecat în această afacere?

— Am zis eu asta? ripostă detectivul, cu oarecare violenţă. — Eu sunt în căutarea adevărului şi mă silesc să ţin calea dreaptă ce duce spre lumină, fără să plec însă de la o idee preconce-

pută; căci nimic nu te poate rătăci mai mult dela calea cea bună. E destul să apelezi la bunul simţ, cum a spus unul din eminenţii mei confraţi, şi să ştii să te serveşti de raţionamentul tău. La naiba cu toate piedecile care ar putea să ne abată şi să ne rătăcească! Dacă probe neîndoelnice mi-ar arăta pe şeful Statului drept vinovat de o crimă sau o nelegiuire oarecare, n'aş sta la îndoială o singură clipă măcar, de a-l denunţa ca atare...

„Nu văd de ce domnul Marmont ar fi mai la adăpostul unei bănuieli decât un altul? Fiecare din noi a fost cândva atins de o bănuială; nu e aşa domnilor?

Poliţistul nu primi niciun răspuns. Continuă pe un ton ironic:

— Până acum, n'avem nicio dovadă, doar câteva informaţiuni utile, care ne vor îngădui să desvoltăm ancheta noastră şi să-i dăm mai multă amploare... Da, de sigur; n'am încă nicio probă despre vinovăţia acestui domn Marmont; însă cine ar putea fi acela, care mi-ar arăta probele nevinovăţiei sale?

— Dar bine, domnule Faver, gândeşte-te, un şef de cabinet al unui ministru! îl întrerupse domnul Monny, puţin supărat. — Calitatea sa oficială nu-l apără nici măcar de cea mai mică bănuială, deşi o întâmplare nefericită a vrut ca el să fie ultimul vizitator al marchizului, găsit ucis cu câteva clipe mai târziu?

— Am avut dreptate, domnule şef! exclamă râzând, poliţistul. Părerea d-tale e că situaţia sa îl imunizează! E o prejudecată, aceasta, domnule Monny, o prejudecată care-ţi leagă o ghiulea de picior! Imi îngădui să vă mărturisesc că am o părere diametral opusă în această chestiune. Am văzut atâtea lucruri extraordinare, am venit în contact cu atâtea grozăvii nebănuite în cariera mea relativ scurtă, încât am devenit cu totul sceptic. N'a fost o vreme, oare, nu prea depărtată, în care am avut de-aface cu deputaţi alarmişti, cu magistraţi incorecţi, cu nobili străini spioni şi trădători, cu miniştri necinstiţi? Toţi aceştia păreau şi ei în afară de orice bănuială şi, cu toate acestea, îşi vindeau patria pentru un pumn de aur, se dedau tuturor josniciilor, tuturor ticăloşiilor. Mai e nevoie să vă citez nume? Nu s'ar găsi, chiar în Parlamentul actual, oameni cari şi-au schimbat părul, dar năravul ba?...

— Cum te avânţi d-ta! remarcă şeful Siguranţei, supărat de ardoarea subalternului său. Nu vorbeşti decât de spionaj şi de trădare!

— Nu e tocmai asta ceea ce ne preocupă? replică inspectorul Faver, fixându-şi privirile în tavan.

— Cum adică? Bănuieşti vreo afacere de înaltă trădare, în dosul acestei crime ordinare? Pare-mi-se, dragă domnule Faver, că ne ascunzi ceva!

Domnul Monny îşi privi subalternul cu stăruinţă; inspectorul, însă, zâmbea misterios şi şăgalnic în acelaşi timp.

— Nu ascund nimic! se apără el. Adineauri, mi-aţi cerut părerea; v'am spus-o sincer şi fără ascunzişuri. Sper că nu-mi veţi lua în nume de rău, acum, sinceritatea mea?... De altfel, stăm pe loc şi eu aş dori să terminăm. Binevoiţi să continuaţi interogatoriul, pentru ca, pe urmă, să purced şi eu la micile mele investigaţiuni. Se lasă seara şi întunerecul ne-ar îngreuia foar-

te mult sarcina. Am mai spus-o, e nevoie să ne facem mai întâi o părere lămurită în acest labirint de fapte.

Intreaga asistenţă satisfăcu dorinţa inspectorului şi interogatoriul fu continuat fără întârziere. De altfel, atât portarul cât şi ceilalţi servitori ai marchizului, pe cari judecătorul ţinu să-i asculte, nu aduseră, prin depoziţiile lor, nicio nouă lămurire. Singurele declaraţiuni importante prin natura destăinuirilor lor, erau acelea ale secretarului particular, domnul Iancovici, şi ale uşierului lui.

Ancheta mai stabili un fapt important: nimic nu fusese deranjat, în aparenţă, în încăperea spaţioasă şi luxos mobilată care constituia cabinetul de lucru al marchizului de Spadarewsky; nimic nu fusese atins. Acum, la sfârşitul anchetei, mobilul crimei părea şi mai învăluit în mister decât păruse îndată după descoperire.

Faver se ridică încet de pe scaunul pe care şezuse în tot cursul anchetei. Işi destinse mădularele, apoi se apropiă de cadavrul marchizului.

CAP. 2

Polak...

Corpul celui asasinat era uşor aplecat pe spate, în partea stângă a jeţului; numai mâna dreaptă era încleştată pe tăblia mesei. Pumnalul fusese înfipt drept în inimă, până aproape de mâner. Moartea fusese, de sigur, fulgerătoare.

Poliţistul luă de pe birou o bucată de hârtie, cu care înfăşură mânerul armei. Apoi, încet, trase lama din rană. Puţin

sânge începu să curgă, închegându-se.

Doctorul interveni şi aplică un tampon pe rană, spre a feri mânjirea hainelor, ceea ce ar fi îngreuiat cercetările migăloase ale poliţistului.

In timpul acesta, inspectorul examină pumnalul, după ce ştersese lama pe o bucată de stofă. Nu observă nicio urmă, ca şi cum mânerul n'ar fi fost atins de o mână omenească, o mână brutală, înfrigurată, care ar fi trebuit să lase urmele strânsorii sale.

Arma era un pumnal persan, cu lama plată şi cu două tăişuri. Mânerul de metal, lat în partea de sus, se subţia către vârf. Arma era o adevărată capo d'operă de execuţie.

— Domnilor, zise poliţistul, punând arma pe birou; priviţi acest instrument; e un pumnal oriental, pare-se. O piesă de preţ, care provine, de sigur, din vreo colecţie de arme vechi...

Doctorul lămuri acum că rana prezenta o formă lunguiaţă, dar foarte îngustă. Atenţia inspectorului fu atrasă de tăietura pe care lama o făcuse în hainele victimei, înainte de a atinge pielea. Poliţistul vârî mâna în buzunarul interior al vestonului şi scoase un portofel subţire, din piele neagră; acesta, ca şi stofa, fusese perforat de lama tăioasă. Nu conţinea decât hârtii fără importanţă, precum şi câteva bancnote.

— Pentru ca această grosime destul de apreciabilă să fi fost străpunsă, trebue ca lovitura să fi fost dată cu o neobişnuită putere, deduse Faver. Asasinul trebue să fie un om puternic; a izbit cu o nemaipomenită brutalitate, sau prin surprindere...

Privirile sale căzură asupra braţului drept al victimei.

— Ia priviți, mâna aceasta crispată deasupra mesei!.. zise el. S'ar spune că, în clipa când primise lovitura mortală, marchizul încercase să apere un lucru oarecare.

Inspectorul procedă apoi la inventarierea obiectelor ce se aflau în buzunarele marchizului. Nu găsi nimic de seamă.

— Acum, murmură el, să vedem mai departe...

Se îndreptă spre colțul din dreapta al cabinetului, în care era zidită în perete cassa de bani, și începu să o examineze cu atenție. In timpul acesta, corpul victimei fu transportat în camera de culcare; puțin în urmă, medicul legist plecă.

Detectivul scoase o lampă electrică de buzunar și cercetă cu amănunțime, fiecare centimetru al mobilei de oțel. Cassa de bani de o construcție foarte solidă, era făcută pentru a rezista oricăror eforturi. Dar, lucru curios! cheia se afla în broască!

Faver se ridică.

— Bine, murmură el printre dinți; nu e vorba de o spargere. Sunt convins că, dimpotrivă, cassa a fost deschisă binișor, așa cum se cuvine, de cineva care cunoștea cifrul broaștei...

— Ei, ai descoperit ceva interesant? îl întrerupse d. Monny în reflecțiile sale.

— Incă nu. Nu e vorba de o spargere însă. Cheia fiind în broască, presupun că această cassă a fost deschisă în chip normal. De altfel, ușa n'a fost închisă la loc...

Fără niciun efort, polițistul deschise ușa și cei trei bărbați priviră în interior. Totul părea a fi în ordine... Inchise apoi canatul solid, scoase cheia și strică combinația cifrului. Intorcându-se spre unul din grefieri, ordonă:

— Trimite, te rog, după d. Iancovici!

Grefierul se execută. După câteva minute șeful de birou apăru în camera crimei.

— Domnule Iancovici, zise liniștit, polițistul, iartă-mă că-ți pricinuiesc un nou deranj, dar justiția are iarăși nevoie de asistența dumitale pentru a lămuri unele puncte rămase obscure.

Rusul se înclină ușor și răspunse:

— Stau la dispoziția domnilor magistrați.

Faver îl întrebă, calm:

— Ai putea să deschizi această cassă de bani? Iată cheia ei...

Rusul dădu din cap.

— Nu, domnule, acest lucru îmi-e cu neputință, căci nu cunosc cifrul.

— Care va să zică numai marchizul cunoștea acest cifru?

— Da, numai el. Această cassă de bani conține originalul proiectului de tratat despre care v'am vorbit adineauri; d. de Spadarewsky păstra acest document cu mare grijă.

— Cu toate acestea, erai prima persoană indicată să cunoști acest detaliu important?

— De sigur. Eram un fel de mână dreaptă a marchizului. Dar, în Polonia, lucrurile se petrec altfel decât în Franța. Acolo, ceea ce e socotit ca secret, se tăinuiește cu grijă și nu e cunoscut decât de prea puține persoane interesate.

— Totuși, cassa de bani a fost deschisă!

— A fost deschisă? făcu Rusul; nu, aceasta e cu neputință.

— A fost deschisă! replică Faver cu o tărie.

— E de necrezut!

— Am găsit ușa proptită, doar. Cifrul era neatins, astfel cum servise la deschiderea cas-

sei; cel cu pricina, n'a mai avut timp, sau nu s'a mai ostenit să strice combinaţia literelor. Cuvântul format, era următorul: P. O.L.A.K. Te rog, încearcă şi deschide...

Şeful de birou, palid, se supuse, tremurând. Recompuse cifrul, oprind fiecare dinte în dreptul literei respective.

P.O.L.A.K.

Introduse cheia în broască şi trase spre el canatul greu, care, fără sgomot, se roti pe pivoţi invizibili.

— Această cassă de bani, a mai fost deschisă înaintea dumitale, observă poliţistul. Rămâne de văzut dacă a fost jefuită sau nu.

La prima vedere, nimic nu atrăgea atenţiunea celor de faţă. Totul părea în deplină ordine.

Totuşi ochiul pătrunzător al detectivului observă, că un singur pachet de efecte sau de documente era aşezat puţin strâmb.

Il scoase şi putu distinge, în fundul despărţiturii, o cutie de oţel cu volumul cam de douăzeci de centimetri cubi.

Extrase cutia din cassă, cu precauţiuni infinite, şi o depuse pe birou, spre a o examina.

Cutia era absolut netedă. Niciuna din feţele ei nu prezenta vreun lacăt sau vreo balama.

Faver o observă îndelung cu lupa şi, în cele din urmă, ochii îi străluciră. Găsise!

Degetul său apăsă uşor pe unul din colţurile cutiei; capacul se deschise, sub presiunea unui arc din interior.

Faver scoase afară o bucată de carton, în formă de etichetă, pe care sta scris ceva în limba polonă. Rugându-l pe d. Iancovici să traducă textul, Rusul nu putu să-şi stăpânească o mare bucurie. Scoase un oftat de uşurare şi zise:

— Iată ce stă scris aici: Tratatul de la Anvers!

Apoi, continuă, mai calm.

— Tratatul trebue să se afle în această cutie, în care marchizul avea obiceiul să-l ascundă!... Era un loc sigur... Sunt fericit că documentul nu a fost furat, astfel că misiunea...

— Un moment! îl întrerupse Faver.

Observase că cutia se compunea din două despărţituri, din care una, cea de jos, avea un fel de fund dublu. Inspectorul o deschise şi pe aceasta, mai încăpătoare decât prima.

Toţi cei de faţă se aplecară şi priviră...

Un strigăt de spaimă scăpă din gâtlejul şefului de birou:

— Tratatul a fost furat!

CAP. 3.

Sânge...

— Drace! exclamă detectivul.— Asta nu e posibil!

Pipăi cutia, o cântări în mână, o privi pe toate feţele. Nu mai exista nicio îndoială, preţiosul document care trebuia să se afle înăuntru, dispăruse!

— Tratatul de la Anvers a fost furat!...

Rusul genu, se făcu mai palid şi privi năuc cutia goală.

Câteva clipe, o tăcere grea apăsă asupra celor de faţă.

— Dacă documentul a fost furat de un bandit, de un spion, Doamne! ce se va întâmpla?...

Şeful Siguranţei se întoarse în spre d. Iancovici, care pronunţase fără să-şi dea seama aceste cuvinte.

— Documentele acestea aveau oare o valoare atât de mare?

Rusul ridică ochii şi răspunse cu glas stins:

— De sigur; o valoare nepreţuită! Nu cunosc exact conţinutul lor; dar, după destăinuirile pe care mi le-a făcut, în câteva rânduri, d. de Spadarewsky, înţeleg de ce le ţinea atât de bine ascunse.

„Divulgarea lor ar avea urmări teribile! Acest tratat era rezultatul unor lungi şi anevoioase negocieri între Franţa, Belgia şi Polonia. Elaborarea lui necesita, în fiecare zi, discuţiuni îndelungate între reprezentanţii puterilor contractante.

„Afară de aceasta, trebuia procedat cu mare băgare de seamă, căci lucrările diplomaţilor noştri sunt totdeauna iscodite de agenţi suspecţi ai ţărilor străine. Acest tratat de alianţă, prin importanţa care i se atribuia, trezise în lumea spionajului internaţional aprige năzuinţi.

Secretarul diplomatului se opri o clipă, pentru a răsufla, copleşit de grozăvia dezastrului pe care-l întrevedea.

— Divulgarea acestui document, reluă el, cu greutate, ar fi un pretext pentru noui şi grave fricţiuni între popoarele europene. Tratatul, numit „de la Anvers", poartă afară de clauze comerciale şi economice, şi un întreg plan de apărare între cele trei state contractante. El creia o nouă triplă alianţă, amică a păcii, a unei păci veşnice... Denunţarea acestui plan şi scandalul public care ar urma, ar provoca o răcire gravă a relaţiilor dintre cele trei puteri amice, ar supăra celelalte puteri, excluse din pact sau neconsultate. Am mai spus-o, domnilor, ar fi nucleul unei fierberi generale în Europa, şi — cine ştie? — poate chiar motivul unui conflict la care năzuiesc unele naţiuni războinice.

Rusul se prăbuşi într'un fotoliu, copleşit de apropiata primejdie, pe care o exagera, fără îndoială, dar care, totuşi, exista.

Cu toţii rămaseră pe gânduri, impresionaţi de acest tablou sinistru al situaţiei politice a vechiului continent, în cazul că scandalul ar fi fost de neînlăturat.

Atunci se auzi glasul liniştit al lui André Faver:

— Există un telefon în odaia asta?

Şeful de birou ridică încet capul şi arătă cu mâna spre birou. Într'adevăr, acolo se afla un aparat, şi poliţistul ridică receptorul:

— Alo!... 62—120... Alo! D-ta eşti, domnule Jeanniard? Trimite-mi, te rog, pe ajutorul d-tale, Pierre Vermont, cu aparatul fotografic!... 225, strada Universităţii... Dar repede!... Mulţumesc; ne vom vedea şi-ţi voiu explica... La revedere.

Puse receptorul în furcă şi, întorcându-se spre ceilalţi, zise:

— Am cerut colaborarea unui prieten bun, sub-directorul Serviciului Antropometric, care va fotografia toate amprentele pe care le-am descoperit în această cameră. Până atunci, voiu continua cercetările mele, în aceeaşi ordine de idei.

Şi, cum d. Monny arăta oarecare surprindere, Faver replică:

— De sigur, domnule Şef; singurul mijloc de a găsi pe vinovat, sunt urmele pe care le-a lăsat la locul crimei.

Închise cassa de bani şi îmbrăţişă cu privirea întreaga încăpere. Ochii săi se opriră asupra singurei uşi pe care o avea biroul.

— Altă ieşire nu există — murmură el — afară de ferestrele ce dau spre un balcon care domină curtea interioară a clădirii.

Deschise una şi se aplecă în afară.

— E imposibil de a sări pe aici fără a fi văzut. In orice caz, asasinul a fost nevoit să treacă prin uşa intrării dela stradă, care nu se deschide decât atunci când vrea portarul...

Reveni spre uşa biroului.

Aceasta era formată din două canaturi şi avea aproape doi metri şi cincizeci înălţime.

Faver continuă să murmure, printre dinţi:

— Dacă asasinul nu se temea să fie văzut printr'una din ferestre, din pricina poziţiei biroului, putea fi surprins însă de oricine care, venind din sală, intra în această cameră; de pildă, de şeful de birou... Totuşi niciun sgomot, niciun strigăt nu s'a auzit... Crima a fost săvârşită repede, prin surprindere... Cu toate astea, prevederea cea mai elementară impunea autorului...

Işi întrerupse reflecţiile şi exclamă, deodată:

— Ia spune-mi, d-le Iancovici, uşa aceasta e deseori închisă cu zăvorul?

— Nu, domnule, răspunse cel întrebat, stăpânindu-şi emoţia. — Niciodată, după câte îmi amintesc, d-l de Spadarewsky n'a întrebuinţat acest zăvor. Ar fi fost o precauţie inutilă.

— Asta văd şi eu, răspunse André Faver. — Acest zăvor e ruginit. Cu toate acestea... iată...

Intorcându-se spre unul din grefieri, îl rugă:

— Fii bun şi adu-mi o şurubelniţă. Dar repede, te rog!

Funcţionarul plecă şi reveni curând cu instrumentul cerut.

Faver deşurubă zăvorul, îl scoase cu precauţie şi, ţinându-l cu batista, îl examină în voie.

Un surâs uşor apăru pe buzele sale, arătând mulţumirea care-l stăpânea.

Se apropiă de cei doi magistraţi şi explică:

— Acest zăvor e pe de-a'ntregul ruginit, căci nu e folosit niciodată. Cu toate acestea, de curând, opritorul a fost împins, căci rugina cenuşie şi prăfoasă care-l acoperea, luase, din pricina frecării, o culoare caracteristică, roşie.

„Asasinul, prevăzând toate eventualităţile, a avut grijă să împingă zăvorul înainte de a făptui crima. Dar, ceea ce este mult mai important, e faptul că piesa de metal e plină de pete mici de sânge... Asasinul a avut mâna mânjită de sânge, când a tras zăvorul, înainte de a fugi... Or, ancheta ne-a arătat că, atât la sosire, cât şi la plecare, purta mănuşi... Mănuşile şi nu degetele asasinului au lăsat aceste urme... Descoperirea acestor mănuşi înseamnă demascarea criminalului, înseamnă regăsirea tratatului furat!... Numai să nu fie prea târziu!...

Cu o mişcare repede, poliţistul făcu să dispară corpul delict într'unul din buzunarele hainei sale.

In momentul acesta se auziră bătăi în uşa cabinetului de lucru; trimisul Serviciului Antropometric, însoţit de un ajutor, apăru. După prezentările de rigoare, Faver zise:

— Dragul meu, vei fotografia urmele pe care ţi le voiu indica. Şi caută să faci treabă bună şi, mai cu seamă, repede!

— In doi timpi şi trei mişcări, amice Faver!

Pierre Vermont îşi aşeză aparatul în locurile indicate şi, sub direcţia detectivului, fotografiă uşa cassei de bani precum şi diferitele feţe ale cutiei care conţinuse preţiosul document.

Ajutorul său preparase între timp totul într'o cameră obscură amenajată provizoriu; fotograful procedă îndată la developarea plăcilor, şi, puţin timp mai târziu,

Faver ţinea în mână negativele. Le examină cu lupa, timp îndelungat. Tresări şi exclamă:

— Ei, dar asta e curios!...

Fără să-i pese de mirarea celor din jur, el întrebă pe Rus:

— Unde e trupul marchizului?

— Servitorii l-au dus în odaia de alături.

— Bine; mulţumesc...

Ieşi în sală. Puţin după aceea reapăru, cu o bucată de hârtie în mână şi, din nou, compară această hârtie cu urmele de pe negativ.

O exclamaţie de nemulţumire îi scăpă de pe buze.

— Ce înseamnă asta? făcu el, în timp ce asistenţa se strânse în jurul său. — Urmele lăsate pe cassa de bani şi pe cutia de oţel sunt cele ale degetelor marchizului. Numai ale lui... Altele nu sunt... Marchizul a umblat la cassa de bani şi a deschis cutia de oţel.

— Se poate? exclamă judecătorul, în culmea nedumeririi. — Victima a deschis ascunzătoarea, de faţă fiind agresorul? Dar aceasta e inadmisibil!

— Şi de ce, mă rog?

— Căci după spusele d-tale, ar urma că victima era complice...

Poliţistul zâmbi.

— N'am zis asta! replică el. Presupun doar că asasinul n'a luat el însuşi documentele din cutie. El le-a smuls, poate, din mâinile marchizului, care le scosese din cassa de bani, de bunăvoie... E foarte probabil că lucrurile s'au petrecut astfel....

— S'ar putea! recunoscu judecătorul, pe gânduri.

Faver mai aruncă o privire asupra camerei şi a mobilierului, convingându-se că nimic nu scăpase ochiului său ager; apoi grăi:

— Domnilor, pentru astăzi, consider misiunea mea ca sfârşită. Poate că voiu mai avea nevoie de preţioasele informaţiuni ale d-lui Iancovici... Deocamdată, însă, am ceva mai grabnic de făcut. A strânge dovezi suficiente pentru a aresta pe vinovat, e foarte bine... Dar a regăsi, înainte de toate, preţiosul document, e încă şi mai bine... Dea Domnul să nu fi ajuns încă în mâinile inamicilor noştri! Căci în cazul acesta, strădania noastră ar fi zadarnică.

— Ah! dar asta ar fi o nenorocire! exclamă şeful Siguranţei, cu glas sugrumat. — Poate că avem norocul să sosim la vreme...

— In orice caz, dacă documentul n'a trecut frontiera, sunt aproape sigur că-l voiu regăsi.

— Faver, — zise d. Monny — niciodată nu m'am îndoit de capacitatea dumitale. Astăzi, am din nou prilejul să-ţi admir zelul şi bravura. Iţi urez noroc în această expediţie care, de sigur, va fi încununată de succes!

— Domnule Şef, fiţi sigur că-mi voiu face datoria.

Cei doi bărbaţi îşi strânseră mâinile, gândindu-se, în acelaşi timp, că onoarea ţării era în joc.

Faver salută repede pe cei prezenţi şi o zbughi afară. Intre timp se înserase; puteau fi orele şapte.

In sală, poliţistul îmbrânci pe cineva care se afla lângă uşa biroului, nemişcat, ca la pândă.

— Ei, dar ce cauţi aici? îl întrebă, surprins, detectivul.

— Siguranţa Generală! Aştept pe d-l Monny! răspunse liniştit, necunoscutul, aproape invizibil în umbra ocrotitoare.

Fără a mai acorda atenţie acestui personaj, André Faver coborî scările, câte patru trepte odată. In stradă găsi o maşină goală, o opri, sări în ea şi dând şoferului adresa îi porunci să meargă cu viteză

CAP. 4.

Cocantin!

Abia dispăruse detectivul în stradă, că agentul dela Siguranţă pe care-l îmbrâncise în sală părăsi, la rândul său, postul care, după spusele sale, îi fusese încredinţat.

Ieşi în stradă. Mersul său era suplu şi liniştit şi nimeni nu l-ar fi auzit coborînd. Lângă uşă îşi potrivi ţinuta, aruncă o privire în dreapta şi în stânga apoi traversă trotoarul cu pas repede.

Ca la un semnal tainic, un automobil ce staţiona prin apropiere apăru şi ajunse calea omului. Acesta se urcă în el; maşina, cu perdelele lăsate, porni repede şi se pierdu în şirul celorlalte...

Intreaga scenă se petrecuse în câteva clipe, fără a atrage atenţia nimănui. Dar, în maşina ce sbura spre periferia oraşului, presupusul agent nu era singur... Cufundată în pernele moi, o femeie tânără şi frumoasă se alipise drăgăstos de el.

Era brună şi purta o pălărie elegantă care-i umbrea chipul fin cu pielea mată. Buzele ei roşii, pline şi senzuale, tremurau sub tensiunea unei nelinişti înfrigurate şi ochii ei minunaţi, cu reflexe aurii, erau aţintiţi asupra tânărului bărbat. Ea îi luase mâinile într'ale ei, după ce el svârlise, cu un gest violent, pălăria de fetru care-i acoperea părul des şi buclat. Faţa lui apărea astfel clar luminată de becul din interiorul maşinii.

Acest bărbat să tot fi avut treizeci de ani; totul, în el, mărturisea rangul social superior, aristocraţia. Acum, părea pradă unei nelinişti grozave şi pe fruntea-i albă se înşirau broboane de sudoare.

Rămase mult timp nemişcat şi mut, legănat uşor de arcurile limuzinei ce sbura pe caldarâmul neted. Apoi, deodată, se svârli la pieptul tinerei sale însoţitoare şi începu să plângă...

Se lăsă în voia durerii, timp îndelungat. Cu gesturi pline de dragoste şi milă, tânăra femeie îl sili să ridice capul, cuprinzându-i bărbia între mâinile ei mici şi alintătoare. Privi faţa-i inundată de lacrimi şi deodată începu să-l sărute pe gură, mult şi înfocat.

Tânărul închise ochii şi se lăsă în voia îmbrăţişării. Când ridică iar pleoapele, lumina din ochii lui se schimbase şi 'n ei se putea citi acum o hotărîre dârză.

— Marfa, murmură el încet, servindu-se de limba poloneză, marchizul de Spadarewsky, [illegible] meu, nu mai este!...

— Vasăzică, e adevărat? îndrugă femeia, privindu-l speriată.

— Da, un ticălos l-a ucis!... Tatăl meu a fost asasinat!

— Asasinat?

— Da; cu un pumnal în plin piept! zise tânărul, cu voce surdă. Am urmărit, de departe, în toate detaliile ei, ancheta autorităţilor. Stratagema mea a reuşit foarte bine; m'am dat drept agent al Siguranţei, rămânând neobservat în mulţimea poliţiştilor şi a magistraţilor cari umpleau casa... Am auzit totul şi am aflat în ce împrejurări banditul laş, care ne-a dezonorat, s'a răzbunat pe rivalul său de altădată, sărmanul meu tată...

— Vladimir! îngână tânăra femeie, îmbrăţişându-l; nu mai ai pe lume pe nimeni altul decât pe mine... Ai încredere în dragostea mea, mai mare şi mai fierbinte ca oricând şi găseşte în ea forţa şi curajul care-ţi trebue pentru a trece prin această nouă încercare...

— Marfa, iubita mea; ştii cât mi-eşti de dragă şi cât sunt de hotărît să mă sacrific întotdeauna pentru tine, ca să-ţi asigur fericirea pe care ai meritat-o prin credinţa ta faţă de mine... Mai înainte de toate, însă, soarta mi-a impus o datorie sfântă... Conştiinţa şi setea mea de răzbunare mă îndrumează...

Tânăra femeie îl privi mirată.

— O datorie sfântă, grăi Vladimir de Spadarewsky... Aceea de a răzbuna pe tatăl meu!

Glasul său luase tăria unei hotăriri ameninţătoare.

Un nou sărut, pătimaş şi înfrigurat, îi uni. Un salt uşor al maşinii le arată că sosiseră.

*

— Drace!... Drace!... Drace!... Unde o fi?... Unde o fi biletul meu de favoare?... Unde l-am pus?... Nu cumva m'am ramolit deabinelea?... François mi l-a dat, când veneam, în autobus... Ne-am mai oprit să luăm un aperitiv... Pe urmă am venit acasă!... Ei, bine, nu-l mai găsesc! Nu e în niciunul din buzunarele mele. L-oi fi aruncat, poate? In sobă, cumva? Ia să vedem!... Ce ghinion afurisit!...

Uşa apartamentului se deschise, tăind scurt monologul acesta, şi André Faver îşi făcu apariţia. Işi atârnă pălăria în cuiu şi luă loc la birou, cufundându-se într'o adâncă meditaţie.

Nişte bombăniturişi înjurături ce răzbeau din camera vecină, îl treziră din gândurile sale; se ridică şi se duse în bucătărie.

— Ei, dar ce faci aici? întrebă el, mirat.

Un cap pudrat de funingine ieşi din gura sobei şi pe faţa mânjită, neagră, apăru un surâs prostesc, care descoperi două rânduri de dinţi mari cât clapele unui pian.

— Bună seară, conaşule! Ei, de-ai şti ce mi s'a întâmplat!

— Şi ce anume?

— Un lucru stupid, idiot... Iată cum s'a întâmplat... M'am urcat în metro, azi după amiază, şi pe cine întâlnesc acolo? pe prietenul meu bun François Latruche. Nu ne mai văzusem de o veşnicie... Şi, bine înţeles: „Hai noroc!" şi „Hai noroc!"; apoi „Ce mai faci?" şi ne aşezăm pe vorbă şi...

— Dar grăbeşte-te! îl întrerupse inspectorul Faver, care-şi pierduse răbdarea.

— Am terminat, domnule şef; gata, am terminat... Vorbim despre teatru şi amicul meu îmi oferă un bilet de favoare, pentru diseară, la teatrul Bataclan... Eu, bine'nţeles, nu-l refuz, îi mulţumesc, mă revanşez cu un aperitiv oferit la barul din strada noastră, viu acasă şi iată că, acum, nu mai găsesc afurisitul de bilet, pe care-l băgasem în buzunar cu atâta grijă... Nu ştiu unde s'o fi rătăcit... Trebue să fie aici, în casă; l-am văzut, l-am avut în mână, sunt sigur...

— Haide! Haide! grăi Faver, bătându-şi familiar pe umăr servitorul, nu te mai supăra pentru o nimica toată!

— Cum să nu mă supăr?.. Adică, ştiu bine că e copilăros, e idiot, e tot ce vreţi, conaşule... Da, e o prostie să-ţi ieşi din fire pentru un fleac... Cu toate acestea nimic nu mă supără mai mult decât asemenea mărunţişuri şi, de n'ar fi respectul pe care vi-l port, aş da drumul acum repertoriului meu de înjurături, care, ştiţi bine, e destul de vast, şi l-aş însoţi cu scrâşniri din dinţi...

— Ascultă, Cocantin, ai început să mă plictiseşti cu bocetele tale! exclamă detectivul, de data asta supărat deabinelea.

Intr'adevăr, reflecţiile sale fuseseră întrerupte de vorbăria acestui personaj prea guraliv. Cocantin, chemat la ordine de acest glas sever care nu-i prevestea nimic bun, poate chiar o explozie de furie de care se temea mai mult decât de orice, rămase locului, mut şi încurcat, neştiind ce să facă cu mâinile sale lungi, nici cu trupul său deşirat şi surprinzător de slab...

— Vă cer iertare, conaşule, dar aventura aceasta stupidă m'a adus în halul acesta! încercă el să se scuze.

— E foarte posibil, dar trebue să te stăpâneşti, cel puţin în prezenţa mea. Altfel te scobori singur, în ochii mei... In definitiv, tot nu te vei duce, în niciun caz, la teatrul Bataclan diseară!

— Ah!

Cocantin pronunţă un „Ah!" de deziluzie, a cărui intonaţie, deopotrivă de comică şi de naivă, sili pe Faver să zâmbească fără voia lui.

Ochii mari şi vii ai servitorului luară o expresie melancolică şi hazlie şi nasul său cocoşat părea a păli o leacă...

Dar poliţistul nu-i iăsă timp să formuleze vreo împotrivire.

— Nu; nu te vei duce la spectacol, diseară, Cocantin, fiindcă, împotriva celor ce ţi-am promis azi dimineaţă, îţi reiau libertatea acordată... Te reţin, dragul meu; vom lucra împreună, la noapte! Da, vom face pe hoţii!

— Nu zău? Pe hoţii?

Asta era culmea. Faţa comică a lui Cocantin luă o culoare verzuie, ceea ce indica cea mai mare nedumerire la el.

La acest tablou, poliţistul nu putu să se reţină şi izbucni în râs, cu toate multiplele griji care îl năpădeau.

— Cocantin, cu mutra ta în-

veseleşti şi pe cei mai trişti!

— Dar, bine, conaşule... pe hoţii... să facem pe hoţii, tocmai noi, auxiliarii justiţiei?

— Chiar aşa! La noapte vom face pe hoţii, noi doi!... Şi iată pentru ce motive. Voiu fi scurt, căci timpul nostru e foarte scump.

„Azi după-amiază, o importantă personalitate străină, după cum ai aflat, de sigur, din ziare, marchizul de Spadarewsky, delegatul Republicii polone pe lângă guvernul francez, a fost asasinat la el acasă, prin înjunghiere, în plin Paris, în strada Universităţii, la câţiva paşi numai de ministerul Afacerilor Străine...

„Am obţinut aproape certitudinea că un anumit tratat secret, de o valoare incalculabilă, care se afla ascuns într'o cassă de bani cu lacăt cifrat, a fost furat. Vinovatul trebue căutat printre persoanele care erau în măsură să obţină confidenţele diplomatului, printre intimii săi, printre colaboratorii săi imediaţi...

„Or, dacă scoatem din cauză, cum cred că sunt îndreptăţit s'o fac, pe secretarul şi pe servitorii victimei, ultimul care a venit în contact cu marchizul şi care a rămas singur cu el peste o jumătate de oră, e reprezentantul guvernului francez, domnul Marmont, demnitarul înalt de curând numit, în urma nouii orientări a guvernului, ca urmare a ultimelor alegeri legislative...

„Având în vedere puţinele indicii pe care le posed, a trebuit să recurg la „flerul" meu, încă destul de sensibil, la acea senzaţie nelămurită care cuprinde pe unii poliţişti de îndată ce se apropie de adevărul mult căutat; am convingerea că acest Marmont, acest personaj bogat şi sus pus, care are o situaţie cu

totul nimerită pentru a cunoaşte natura preţiosului document, nu e altul decât hoţul, deci asasinul!

„Trebue deci să lucrăm cu repeziciune, dar şi cu băgare de seamă, pentru ca nimeni să nu fie atins de noroiul unui scandal greu de înăbuşit... Ascultând de sfatul meu, prefectura de poliţie a telegrafiat ordine foarte severe la toate gările şi punctele de frontieră, pentru ca paza să fie îndoită şi să se dea toată atenţia la revizia bagajelor şi percheziţia călătorilor ce ies din ţară...

„Aceleaşi măsuri de precauţie s'au luat în ce priveşte vămile, porturile şi aeroporturile... Dar, aceasta nu e de ajuns. Hârtiile furate nu reprezintă un volum prea apreciabil, încât ar fi foarte posibil ca ele să se strecoare printre ochiurile reţelei pe care am întins-o.

„Nu-mi rămâne deci răgazul ca să-mi aleg mijloacele de luptă. Nimic nu-mi dovedeşte, până acum, că Marmont e într'adevăr vinovatul; cu toate acestea, n'aş da un ban pe nevinovăţia lui! Şeful meu, domnul Monny, mi-a dat mână liberă, iar eu am consimţit să iau asupră-mi întreaga iniţiativă şi deci întreaga răspundere a planului meu îndrăzneţ; în consecinţă, m'am decis să fac, incognito, o anchetă la domiciliul acestui domn Marmont... Divulgarea tratatului ar putea să fie, după cât se pare, o cauză de ostilităţi între diferitele puteri europene. Tratatul poartă în el o chestiune primordială de pace sau de turburări politice de cea mai mare gravitate. Or, când siguranţa unei ţări e în joc, nicio şovăire nu e îngăduită. De aceea, orice s'ar întâmpla, nu voiu da înapoi. Trebue să reluăm tratatul furat, de bunăvoie sau cu forţa... Şi,

dacă lucrurile iau o întorsătură gravă, vom aranja aceasta pe urmă!

Cocantin sorbise literalmente cuvintele superiorului său. De pe acum pasionat de aventura care se anunţa, grăi:

— Dar, dacă, între timp ar dispare documentul sau asasinul, sau amândoi deodată?

— In privinţa aceasta nu-mi fac nicio grijă, replică Faver. O echipă întreagă de agenţi a fost postată împrejurul imobilului în chestiune. Fiecare din ei are ordinul sever ca Marmont să fie urmărit îndată ce va părăsi domiciliul său. La drept vorbind, nu-l cred atât de naiv ca să încerce, de pe acum, să dispară, când încă nu e bănuit făţiş, nici să remită documentul unui complice, care ar risca să fie prins imediat. Dacă e el vinovatul, documentul se află încă în posesia lui. In consecinţă, la noapte, vom profita de umbra ocrotitoare pentru a pătrunde în mod clandestin în apartamentul lui Marmont...

Işi aprinse o ţigară şi trase cu nesaţ din ea.

— Prea bine, domnule şef! grăi Cocantin, frecându-şi mâinile lungi şi osoase. E o plăcere să-ţi mai desmorţeşti muşchii, mai cu seamă într'o asemenea expediţie interesantă!

Prosper Bagnolet, supranumit Cocantin, era un om de aproape patruzeci de ani, foarte înalt şi slab, înzestrat de natură cu o anatomie destul de disgraţioasă.

Sub înfăţişarea sa naivă şi cum se cade, ascundea o inteligenţă vie şi o şiretenie înăscută, cari îl făcuseră apreciat de şeful său direct, André Faver.

Camarazii săi dela Siguranţă îl porecliseră „Cocantin", din pricina asemănării sale cu protagonistul unui film celebru ca-

re descria aventurile faimosului „Judex".

Prosper Bagnolet era un servitor zelos şi, în acelaşi timp, un colaborator preţios al lui Faver. El făcea parte din echipa de elită, pe care poliţistul şi-o alcătuise pentru folosinţa lui personală.

Cocantin, deci, se bucura să joace un rol într'o intrigă încâlcită, pe care stăpânul său se străduia s'o descurce, şi uită repede regretul de a nu se putea duce la reprezentaţia teatrului său favorit.

*

Miez de noapte...

Două umbre omeneşti înaintau repede dealungul zidurilor bulevardului Haussmann, cu vădita grijă de a nu trezi atenţia rarilor trecători cari mai circulau pe marea arteră, pe care, în curând, avea să se reverse publicul din sălile de spectacol.

Ajunşi în dreptul imobilului cu numărul 113, un şuerat uşor răsună, urmat de alte trei, mai rare. Era, de sigur, un semnal.

Din umbra zidurilor din jur se desprinse aproape o duzină de bărbaţi, cari făcură cerc în jurul celor doi sosiţi, Faver şi ajutorul său.

— Ce mai e nou?

— Marmont s'a înapoiat de vreo jumătate de ceas...

— Asta-i tot? Unde fusese?

— Să cineze, ca de obiceiu, la restaurantul pe care-l ştiţi.

— Bine; şi apoi?

— Acum vreun sfert de ceas, Reinard, a urmărit pe un individ, ce ieşea din casă, unde reuşise să se strecoare fără să fi fost văzut, cu toată paza noastră strictă. Puţin înainte de a apare în stradă, lumina din apartamentul lui Marmont se stinse brusc.

— Ah, făcu Faver cu glas surd. Unde e Reinard?

— Iată-mă, domnule şef! răspunse unul din agenţii îmbrăcaţi în civil, înaintând.

— Ce a făcut cel urmărit de dumneata?

— Din păcate, n'aş putea să spun, grăi celălalt, încurcat. După vreo zece minute, l-am pierdut din ochi...

— Drace! strigă Faver, muşcându-şi buzele. Te-ai lăsat îmbrobodit. Omul acesta avea motivele sale pentru a se ascunde. Cum a intrat în casă, cum a ieşit apoi şi pentru ce anume venise?

— Imi pare rău de greşeala făcută, domnule şef, explică brigadierul Reinard; urmăream totuşi pe acest individ cu mare grijă, dar, ajuns în strada Victoriei, a dispărut, ca intrat în pământ. S'a întâlnit cu un grup de cheflii, la vreo zece metri înaintea mea... După ce au trecut, omul meu dispăruse...

— Nu cumva era însuşi Marmont, omul acela?

— Nu, domnule; era mult mai mic de stat şi avea un mers de om tânăr. Nu era Marmont... Poate însă, un complice de-al lui.

Faver îşi rumega în tăcere mânia care-l cuprinsese.

— Băieţi, grăi el apoi cu glas răstit, mi-e teamă că, în clipa aceasta, unul din emisarii lui Marmont e în drum spre frontieră, cu documentul în valiză!

— Dar, domnule şef, îl vor aresta la frontieră! insinuă Prosper.

Faver zâmbi neîncrezător.

— Cum ne-a înşelat pe noi, va înşela şi pe vameşi. Nu mai e nimic de făcut. Să încercăm, totuşi, lovitura hotărîtoare.

Inainte de a intra în casă, el repetă ordinele sale.

— Toată lumea la postul său: nimeni nu se mişcă, orice s'ar întâmpla, afară, bine'nţeles, de cazul că cineva ar încerca să se strecoare afară din casă!

Agenţii se răspândiră prin toate părţile, închegând în jurul casei masive şi moderne, o reţea invizibilă.

Cu un gest hotărît, poliţistul apăsă pe butonul soneriei dela uşa de intrare...

Trezit pe neaşteptate din somn, portarul trase cordonul, mormăind supărat:

— Dacă şi asta e o oră de a veni acasă!... O fi bătrânul dela al treilea, care se întoarce de la chef... De ce-i arde ăstuia, la bătrâneţe!...

Nevasta lui, trezită şi ea, mormăi pe acelaşi ton:

— Trebue să fie perechea dela al patrulea... Vin dela o serată. Ce le pasă; sunt tineri; au milioane. Norocul lor că părinţii au muncit...

Aceste pronosticuri fură desmințite de un glas puternic şi deslușit, care întrebă cu oarecare nerăbdare, înaintea ferestrei lojii:

— Unde stă doctorul Magnien, vă rog?

— Etajul trei! strigă portarul, trăgând plapoma. Uşa din dreapta! Dar m'ar mira să se deranjeze la ora asta.

— Vom vedea. E un caz urgent!

Fără a mai răspunde, portarul se întoarse în pat şi adormi din nou.

Urmat de colaboratorul său, Faver străbătu vestibulul luminat, urcă numai două etaje şi se opri înaintea apartamentului lui Marmont.

Scoase din buzunar o serie de chei mici şi foarte subţiri, cari, combinate între ele în diferite chipuri, sfârşiră prin a se

adapta în chip deplin la broasca uşii pe care voia s'o deschidă. După alte câteva încercări, fără a face cel mai mic sgomot, cheia se învârti în broască.

Totuşi, poliţistul nu deschise uşa, ci se mulţumi să bage în buzunar legătura lui de chei.

Intorcându-se spre Cocantin, îi şopti la ureche:

— Vom aştepta aici timpul necesar pentru a suna la doctor, a aştepta să ne deschidă, a discuta cu el şi a primi un refuz. Apoi, voiu coborî singur şi mă voiu preface că ies. In urmă, voiu reveni aici, lăsând pe portar să creadă că individul care l-a trezit, a plecat...

Câteva clipe în urmă, portarul auzi paşii greoi ai unui om ce cobora, supărat parcă; uşa din spre stradă se deschise şi fu trântită mânios.

Detectivul însă, nu o închise ci introduse repede, între uşă şi canat, în dreptul broaştei, o piesă de metal care împiedecă arcul să se destindă.

In acest chip, putea deschide uşa oricând, fără ajutorul portarului, şi-şi rezerva, astfel, o retragere asigurată.

Faver urcă repede cele două etaje; sus, Cocantin îl aştepta cu neliniște.

— Totul merge bine. Portarul ne crede plecaţi; în caz de alarmă, putem fugi lesne...

In adevăr, pentru oricine care nu-i cunoştea şi ignora scopurile pe care le urmăreau, cei doi bărbaţi păreau foarte suspecţi. Travestiţi în apaşi veritabili. cu şepci soioase trase pe ochi, îmbrăcaţi cu pantaloni zdrenţăroşi, cu vestoane murdare, cu fulare cărpănoase înodate în jurul gâtului, nimeni n'ar fi recunoscut în ei pe doi detectivi cari jucau ultima lor carte, din lipsă de timp, pentru a demasca

pe un om bănuit de crimă şi de spionaj.

Fără a pierde timp, Faver răsuci butonul de alamă al uşii, care se deschise fără sgomot. Un simplu zăvor, tras pe dinăuntru, le-ar fi zădărnicit intrarea în casă, i-ar fi obligat să găurească uşa cu burghiul, să deşurubeze broasca.... Operaţiuni dificile şi legate de sgomote periculoase.

Detectivul însă, prevăzuse totul. La nevoie, era hotărît să apese pe butonul soneriei şi să reducă la neputinţă pe acel sau pe aceia carî ar veni să deschidă!

Din fericire, cazul acesta nu se ivi şi cei doi bărbaţi pătrunseră în anticameră fără altă complicaţie. Cu tălpile înfăşurate în cârpe, cu lămpile de buzunar stinse, înaintară cu precauţie, reţinându-şi răsuflarea la fiecare pas, ascultând în bezna din jur.

— Aici e salonul... murmură poliţistul, deschizând uşile... camera de toaletă... sufrageria....

De acum, înaintară pe brânci, târîndu-se pe covoarele groase; mersul lor era greu şi penibil; înainte de a se aventura mai departe, trebuiau să pipăie fiecare obiect, de teamă de a nu atinge sau răsturna ceva... Numai respiraţia lor şi un foşnet nedesluşit indicau unul altuia, poziţia de perspectivă.

— In cazul că am fi descoperiţi, explicase Faver, trebue să jucăm rolul de borfaşi veritabili. Dacă adversarul e singur, îl atacăm şi-l reducem la neputinţă. Dacă însă suntem în inferioritate de număr şi de forţă, o ştergem, fără să ne trădăm identitatea. Vezi bine ce bucluc ar ieşi dacă s'ar afla că poliţia întrebuinţează asemenea procedee pentru a demasca pe asasinii bănuiţi...

Sosiră în dreptul unei uşi în-

tredeschisă. Era, fără îndoială, dormitorul lui Marmont. Amândoi pipăiră, prin stofa hainei, revolverul despiedecat.

Până acum, nimic nu trădase prezenţa unei casse de bani în apartament, sau a vreunei alte mobile nimerită ca ascunzătoare pentru un asemenea document preţios. Cum avea să decurgă percheziţia lor nocturnă? Tratatul furat putea fi ascuns în atâtea locuri prielnice!

Faver se gândi într'un rând dacă n'ar fi mai bine să surprindă pe asasin, să-l lege şi să-l silească să vorbească.

Intre timp, cei doi bărbaţi înaintau mereu la fel de încet, prin încăperea spaţioasă. Faver era în cap. Se opri într'un rând şi încercă să desluşească respiraţia celui care dormea. Nu auzi nimic, ceea ce îl nelinişti mult.

— Nu doarme acolo sau a reuşit să dispară, ca şi complicele său? se întrebă el.

Bezna adâncă nu îngăduia să se distingă nimic; cei doi îndrăzneţi înaintară la nimereală, în lipsă de altă orientaţie.

Deodată, mâna lui Faver întâlni un fotoliu — dar, lucru straniu, un fotoliu răsturnat!

— Stai! şopti el în spre Cocantin, care încremeni locului, aşteptându-se la orice.

Incet, braţul lui Faver descrise pe covorul care acoperea parchetul, un cerc larg şi înc'odată, mâna lui întâlni un lucru pe care îl cuprinse puternic: era un vas mic de porţelan, spart... Poliţistul răsuflă greu sub povara nelinişiei care-i apăsa pieptul.

— Drace; ce s'a petrecut aici? De unde provine această dezordine?

Stăpânindu-şi teama care-l cuprinsese în faţa necunoscutului, el înaintă din nou, cu precauţie, sondând negura cu mâna...

Deodată îi svâcni un strigăt din piept; un strigăt surd pe care nu-l putu stăpâni.

Degetele sale simţiră ceva neobişnuit, respingător...

O clipă, rămase nemişcat, cu inima bătându-i nebuneşte...

Cu un efort aproape brutal, cuprinse acel ceva... Il pipăi, încercă să-l identifice...

Era un trup omenesc, întins pe jos; o faţă, un gât, mâini inerte... Totul era aproape rece, rigid!

André Faver se ridică deodată şi, împotriva oricărei prudenţe, apăsă butonul lămpii sale de buzunar; dar îl apăsă cu atâta violenţă, încât arcul se rupse.

Două secunde domni o zăpăceală deplină.

— Lumină! Repede! strigă el.

Prosper aprinse îndată lampa lui. Un val de lumină inundă încăperea şi ochilor speriaţi ai poliţiştilor se prezentă un tablou îngrozitor, neaşteptat...

Pe covor, într'o băltoacă de sânge închegat, zăcea cu braţele întinse, Marmont, presupusul criminal... asasinat!

CAP. 5.

Spectrul celui ucis

Intins în voie pe o sofa de catifea, acoperită cu o preţioasă stofă de culoare azurie, Marmont fuma o ţigară de foi; cu ochii în tavan, urmărea cu priviri visătoare rotocoalele de fum cenuşiu.

Era un om de aproape cincizeci de ani, cu părul încărunţit, dar despărţit de o cărare fără greş şi pomădat cu ajutorul unui cosmetic parfumat. Monoclul prins în ochiul drept şi mustaţa lui, complectau înfăţişarea sa de Don-Juan. Tenul său mat reieşea

mai vădit din pricina unei bărbi negre, tunsă scurt. Aspectul său fizic se complecta cu o frunte oblică, buze senzuale şi pline şi un trup ce înclina spre obezitate.

După o seară admirabilă petrecută la Operă, revenise, puţin înainte de sfârşitul spectacolului, acasă, în maşina sa particulară. Simţea nevoia de odihnă.

Cu toate acestea, el rămase pe gânduri, fără să-i pese de fuga orelor. O pendulă preţioasă sună, în camera de alături, cele douăsprezece bătăi ale miezului de noapte.

Marmont se ridică repede, aruncă ţigara într'o scrumieră şi, cu mâinile la spate, porni să se plimbe prin salon. Se putea lesne vedea, după mersul său nervos, după gesturile sale pripite, că era în prada unei mari nelinişti. Apoi, ca şi când voia să-şi uşureze spiritul de o preocupaţie îndărătnică, începu să vorbească singur:

— De ce m'aş teme, în definitiv? Totul e pregătit; pot să dispar în orice moment, dacă primejdia se apropie... Poliţia — o ştiu — are bănuieli... Dar, ele trebuesc verificate mai întâiu, controlate, întărite de argumente solide... Fără probe veritabile, ce pot să-mi facă? Poziţia mea socială mă apără, moralmente... Cine ar îndrăzni să acuze pe şeful de cabinet al unui ministru?...

Râse tare şi sacadat.

— Hans Goldberg m'a povăţuit bine când mi-a spus să mă fug. Fuga m'ar fi acuzat... Trebue să rezist pieptiş, să nu-mi schimb nimic din obiceiuri... Voiu putea fugi, când voiu simţi primejdia... Căci acum, sunt bogat; foarte bogat, graţie vânzării acelui document preţios!... Ah! să fii bogat, să domini, să comanzi! A fi bogat, visul vieţii

mele!... Ei, nu-ţi face remuşcări, Marmont; banii sunt bani, şi cel ce doreşte bogăţia nu trebue să se încurce în consideraţiuni de patrie...

Mizerabilul întări ultimele cuvinte cu un râs de hienă. Işi aprinse o nouă ţigară.

— In definitiv, am dat o lovitură dublă... M'am răzbunat şi pe adversarul meu, pe rivalul meu Sergiu de Spadarewsky, bărbatul Mariei Feodoroff, pe care soarta mi l-a adus înainte, în plin Paris diplomatic, când eu îl credeam de mult pierit în revoluţia rusească...

In singurătatea încăperii, dădea acum frâu liber exaltării sale sălbatece. Cu ochii injectaţi, cu răsuflarea întretăiată, îşi ştergea sudoarea care-i inunda fruntea.

— Cum l-am mai păcălit pe neghiobul acela: ha! ha! ha! El, cu mâna lui, mi-a întins documentul!... Ura dintre noi a ales pe acela care trebuia să piară! Spadarewsky nu mai este!...

Or, în chiar clipa aceea, ceva deosebit de curios se produse...

Prin liniştea nopţii răzbi o plângere jalnică, tărăgănată...

Şi, prin umbră, plânsul acesta crescu, răsună tot mai aproape...

Deodată se schimbă într'un râs sonor, îngrozitor şi lugubru de sarcastic.

Marmont, îngrozit, simţi cum i se sbârleşte părul pe cap şi cum îi năvăleşte sângele spre inimă...

— Ha! Ha! Ha!

Râsul înfricoşător trezea ecouri sinistre... Picioarele mizerabilului se muiară; sângele său rece îl părăsi, mintea i se rătăci... Apoi, printr'o reacţie subită, se oţeli şi, cu priviri nebune, se năpusti asupra ungherului din care părea a izvorî glasul misterios, strângând în mână revolverul despiedecat.

Perdeaua uneia din ferestre fâlfâi ca sub o suflare de dincolo de mormânt; se deschise încet şi Marmont, înlemnit din nou, auzi un glas sepulcral pronunţând:

— Inapoi, asasinule! Ce vrei să faci? Nu se ucid morţii!

In aceeaşi clipă apăru un bărbat de după perdea, cu capul gol, îmbrăcat în negru, cu braţele atârnând în jos...

Era un mort... Părea a fi un mort...

O fantomă, cu faţa albă, cu păr încărunţit; culoarea hainelor se confunda cu aceea a perdelelor, mărind încă aspectul de ireal.

Marmont scoase deodată un strigăt de groază:

— Spadarewsky!...

Da, recunoştea pe acest om ieşit din mormânt pentru a pedepsi pe mişelul său asasin...

Părul alb, fruntea inteligentă, trăsăturile sale nervoase... Recunoştea pe duşmanul pe care-l ucisese...

Şi iată că mortul revenise, îl regăsise!

Marmont, pe jumătate mort de groază, se da înapoi din faţa spectrului celui ucis de el şi care, la rândul său, înainta mereu, ameninţător, răzbunător.

In cele din urmă, mizerabilul fu împins la perete; se crezu pierdut...

O slăbiciune totală îl cuprinse şi, fără glas, sugrumat de groază, căzu în genunchi...

Când spectrul îl atinse, crezu că va muri.

Spadarewsky vorbi. Un singur cuvânt:

— Asasinule!

Silabele răsunară la urechile sale ca nişte tunete. Mizerabilul îngenunchiat înaintea fantomei răzbunătoare, cu faţa lividă, cu ochii ieşiţi din cap, gemu:

— Iertare! Iertare!

Era recunoaşterea nelegiuirii!

— Păcătosule! murmură răzbunătorul; mărturiseşti crima comisă?

— Iertare! Iertare!

— Ascultă! Sunt fapte care nu merită iertare! M'am sculat dintre morţi pentru a-ţi pedepsi laşitatea, trădarea şi crima! Inainte de a-ţi plăti datoria, răspunde-mi! Unde e tratatul pe care l-ai furat? Răspunde!

Mizerabilul nu se gândi să se împotrivească. Groaza îi interzicea orice rezistenţă.

— Tratatul, îndrugă el, e acolo... acolo...

Mâna sa arătă spre un birou de palisandru lăcuit, pe care se aflau câteva cărţi şi albume.

Intre acestea, fantoma descoperi preţiosul document, ascuns într'un album de mărci poştale. Plicul voluminos avea neatinse sigiliile de ceară.

Ascunzătoarea era simplă, dar ingenioasă, fiindcă nimănui nu i-ar fi dat în gând să scotocească grămada de volume de un aspect atât de banal.

Din nou, spectrul se apropiă de asasinul ghemuit lângă perete, care, cu privirile rătăcite, simţea fluturând în jurul său simptomele unei surde nebunii.

— Marmont, îi grăi el, dacă morţii îţi inspiră o asemenea groază, de vii cel puţin, nu-ţi va fi frică.

Cu o mişcare neaşteptată scoase peruca şi mustăţile false...

Cu batista şterse fardul care dase feţei paloarea de ceară şi, schimbat astfel, se înfăţişă lui Marmont ca un tânăr svelt, înalt, viguros...

— Vladimir! Vladimir! strigă asasinul.

Tânărul zâmbi triumfal şi, aplecat deasupra mizerabilului, grăi:

— Da, Marmont, eu sunt Vladimir de Spadarewsky, pe care-l credeai putrezit în închisorile ruseşti! Pentru a răzbuna pe sfânta mea mamă, pentru a mă răzbuna de suferinţele îndurate din pricina ta, am sosit la Paris, căutându-ţi urma, regăsindu-te cocoţat într'o situaţie nemeritată... Aici aflu că ai asasinat pe sărmanul meu tată, cu scopul vădit de a distruge o familie pe care ai târît-o în noroiu... Paharul e prea plin! Ora ispăşirii a sosit! Mâna mea nu va tremura, o jur! Haide, Marmont, trădător şi asasin, fii demn, cel puţin în ceasul din urmă! Ridică-te şi primeşte pedeapsa în picioare!

Criminalul avu o tresărire de mânie.

Electrizat de apropierea morţii, copleşit de ruşinea de a se fi lăsat înşelat şi terorizat până într'atât încât să restituie preţiosul document, Marmont se năpusti asupra adversarului său, cu un răget de fiară.

Dar pumnalul lui Vladimir îi pătrunse în piept.

Strânse pumnii, încleştă dinţii, bătu aerul cu braţele sale şi, scoţând un urlet răguşit, se prăbuşi, răsturnând un fotoliu.

O spumă roşie îi înflori gura; scoase pumnalul din rană şi păru a-şi da sufletul.

Răzbunătorul privi vreme îndelungată, fără teamă, fiara răpusă şi părea a se reculege la amintirea scumpilor morţi răzbunaţi în sfârşit.

Apoi, străbătând diferitele încăperi care formau apartamentul, scotoci cu grabă sertarele, cutiile, rafturile, garderoba toată...

Găsi pesemne cea ce căutase, căci băgă ceva în buzunar şi dispăru în grabă.

Câteva minute se scurseră, apoi Marmont se mişcă.

Revenindu-şi în simţiri, îşi dă-

du repede seama că nu mai avea decât un scurt răgaz. Moartea îl atinsese cu aripa ei...

Din pieptu-i găurit ieşea o bolboroseală sinistră; se târî pe mâini, gemând de durere.

Ajuns la perete, îşi privi mâinile şi le văzu însângerate; de pe cămaşă îi curgea pe podea sânge, ce se aduna într'o băltoacă roşie.

Muindu-şi degetul în sângele său, scrise, cu greutate, pe tapetul zidului, în litere roşii, aceste cuvinte de acuzare:

Eu, Marmont, am ucis pe marchizul de Spadar... am furat tra...

Nu putu sfârşi.

Horcăieli îi sguduiră trupul, un şivoiu de sânge curse din rană şi, sfârşit, mizerabilul expiră.

CAP. 6.

Asasin... Răzbunător...

Faver aprinse îndată lumina în cameră şi reveni lângă cadavru examinându-l îndelung.

Zări pumnalul înroşit, pe care muribundul îl svârlise pe covor. Scotoci hainele mortului şi găsi un revolver de mare calibru, complect încărcat.

— Da, e o crimă, murmură el. De-ar fi o sinucidere, s'ar fi servit de revolverul său.

Faţa victimei era întoarsă spre el şi Faver tresări.

— E omul de pe podul Solferino, exclamă el; acela care a tras în mine, dintr'o maşină.

Dintr'o panoplie lipsea o armă, pumnalul cu care fusese săvârşit omorul.

Deodată privirea sa descoperi cuvintele aşternute pe perete, şi care lăsau o urmă închisă, acolo. Prosper Bagnolet rămase cu gura căscată. Faver însă, aplecându-se, ridică mâna dreaptă a mor-

tului şi examină degetul arătător care era mânjit de sânge. Mărturisirea aceasta nu-l miră; era de mult convins de vinovăţia lui Marmont.

Totuşi, evenimentul neaşteptat depăşea cercul prevederilor sale.

— Şi acum, la lucru! grăi el, indispus.

Cercetă covorul, parchetul. Degetele sale îndemânatece examinau, pipăiau, alintau totul ca nişte tentacule dotate cu o sensibilitate extremă.

— Iată, grăi el, ridicându-se, trei fire de păr alb.

— Ale mortului?

— Nu. Părul lui Marmont e cărunt; afară de aceasta, firele au, la un capăt, câte o fărâmă de ceară, ceea ce mă face să cred...

— Că provin dintr'o perucă?

— De sigur! Bravo, Cocantin, faci progrese!

Omul fu încântat de complimentul pe care i-l făcuse şeful său.

— Dacă nu mă înşel, reluă Faver, se văd pe aici semne de luptă... Da, da; parchetul e cam sgâriat, un colţ de covor e îndoit... Poate că Marmont, cerând prea mult pentru trădarea sa, se pomenise atacat de complicele său care, astfel, încheiă târgul într'un chip foarte expeditiv.

Strânse pumnii de ciudă.

Convingerea sa era că acest complice luase documentul şi se strecurase cu el printre firele reţelei întinsă de poliţie. Nu putea fi altcineva decât necunoscutul pe care-l urmărise brigadierul Reinard şi care reuşise să se facă nevăzut.

— Trebue să anunţăm acum poliţia! grăi el.

Aşternu repede câteva cuvinte pe o cartă de vizită şi, deschizând fereastra, fluieră într'un fel anumit.

Dintr'un colţ ieşi o umbră şi înaintă în stradă. Faver îndoi cartonul şi-l asvârli ca o săgeată, la picioarele agentului.

Acesta citi ordinul la lumina brichetei sale şi dispăru îndată.

In aşteptarea comisarului de poliţie, André Faver termină cercetarea locurilor printr'o vizită amănunţită a camerelor. In salon descoperi un album de filatelie deschis la pagina la care Vladimir găsise plicul cu tratatul furat.

Faptul i se păru demn de a fi notat, dar nu reuşi să-şi explice ce însemna acest album deschis.

Intr'altă cameră, un sertar tras, un dulap deschis, arătau limpede că ceva fusese căutat pe aici... O cutie cu mănuşi era deschisă în sertarul răvăşit. Fusese luată o pereche de mănuşi? O asociaţie de idei îi aminti că mănuşile lui Marmont trebuiau să fie pătate, după crima comisă...

Se auziră bătăi în uşă. Cocantin se duse să deschidă.

D. Garcin, comisar de poliţie, apăru, însoţit de secretarul său şi de trei agenţi. După prezentările de rigoare, d. Garcin grăi:

— Am mai avut plăcerea să lucrez cu dumneata, anul trecut. Cunosc şi faima care înconjoară persoana dumitale. Dar, să revenim la motivele pentru care vă aflaţi aici, la ora aceasta neobişnuită.

— Am descoperit crima aceasta în împrejurări foarte curioase, declară Faver. Vă voiu explica totul, dar numai între patru ochi.

— Mă rog; la dispoziţia dumitale.

La un ordin al comisarului, secretarul şi agenţii trecură într'o cameră vecină.

Când fură singuri cu Cocantin, poliţistul expuse comisarului rezultatul anchetei sale de după amiază precum şi necesitatea de a obţine, prin orice mijloace, soluţia enigmei; apoi, cum descoperise această a doua crimă, prin care Marmont primise pedeapsa meritată, de către o mână necunoscută.

D. Garcin îl ascultă cu mare luare aminte; la urmă, se ridică şi strânse mâna lui Faver.

— Te felicit, domnule! Ai făcut tot ce era posibil, pentru a salva onoarea ţării.

Detectivul făcu un gest de refuz.

— In loc de a descurca firul încâlcit al dramei, am mers până acum pe urmele unui necunoscut, care mă precedează în toate hotărîrile mele. Constat pentru mine un eşec complect în această afacere misterioasă! Documentul după care alergam îmi scapă din nou din mână. Voiu reuşi oare să-l regăsesc?

— Cum de a pătruns acest necunoscut aici? întrebă comisarul.

— Nu ştiu. Poate că a avut complici printre servitori.

Agenţii porniră să cerceteze podul casei şi mansardele servitorilor. Reveniră fără ca perchiziţia lor să fi adus vreo lămurire a misterului.

Nemulţumit cu sine şi cu toată lumea, Faver se hotărî să se înapoieze acasă pentru a se odihni puţin.

*

— Ascultă, Cocantin, când n'ai nimic mai bun de făcut, strici broaştele uşilor noastre?

— Ce face? Să le stric? Eu? Dar pentru ce?

— Iată, de cinci minute mă străduiesc să deschid această uşă cu cheia ei obişnuită. Tu stai şi mă priveşti şi nu scoţi un cuvânt.

— Credeam că faceţi o experienţă.

— Prostule! Nu vezi cât sunt de enervat? Şi dacă nu voiu reuşi curând, stric uşa!... Na, s'a stins şi lampa mea. Ia fă lumină, Cocantin!

— Poftim, domnule şef!

Un val de lumină inundă culoarul locuinţei lui Faver, pe care se petrecea scena aceasta.

Poliţistul, după un examen amănunţit, tresări.

— Drace, a umblat cineva la broască! A intrat cineva la mine, în lipsa mea! In timp ce noi înregistram o înfrângere după alta, necunoscutul care ne-o luase înainte, s'a introdus în chip îndrăzneţ la mine! Asta-i prea din cale afară!...

Poliţistul abia îşi mai reţinea furia. Intâmplările serii nu erau făcute ca să-i dea o bună dispoziţie.

Afară de asta, el era cuprins câteodată de asemenea furii oarbe, care nu admit niciun raţionament şi care par a fi ca nişte supape periodice a firilor îndeobşte stăpâne pe sine.

Dându-şi seamă că cineva intrase la dânsul în timp ce el se sbătea degeaba în bulevardul Haussmann, înţelegând că concurentul său îşi bătea în asemenea hal joc de el, Faver fu cuprins de o mânie violentă.

Broasca, stricată de o mână străină, se încăpăţâna să reziste? Cu două izbituri viguroase ale umerilor săi, tânărul poliţist, căruia mânia îi înzecea forţele, o scoase din ţâţâni. Cocantin, flegmatic şi destul de obişnuit cu asemenea explozii, aşteptă pe sală ca furtuna să treacă.

Ca un nebun, Faver se năpusti în apartamentul său; dintr'o săritură fu lângă biroul său, gata să deschidă sertarele, să inventarieze conţinutul lor, aşteptându-se să constate un furt, un jaf, o...

Dar privirea sa căzu asupra mapei de piele şi mânia lui se stinse, ca prin farmec...

Era oare prada unei iluzii?

In faţa lui, pe biroul său, se afla un plic mare, gros, pus cu grijă în evidenţă; pe acest plic, o mână dibace scrisese în caractere ronde, acest titlu pe care-l cunoştea atât de bine:

Tratatul din Anvers.

Cu răsuflarea întretăiată, se apropiă, luă preţiosul document, temându-se de o deziluzie...

Privirile sale fură atrase de un alt plic, mult mai mic, care purta această adresă: „Domnului André Faver, inspector la Siguranţa Generală".

Cu o mişcare bruscă, poliţistul rupse plicul şi scoase o scrisoare pe care o citi cu un interes din ce în ce mai mare:

„Rog să puneţi guvernul francez în posesia acestui document, furat, cu preţul unui asasinat, tatălui meu, marchizul de Spadarewsky.

„Am smuls aceste hârtii, al căror preţ este nemăsurat, din ghiarele unui criminal care, totodată, a fost pedepsit cu mâna mea. Dorinţa mea supremă este de a vedea acest dosar ferit de trădători şi de spioni şi aceasta pentru onoarea, pentru viitorul, pentru siguranţa ţărilor noastre.

„Mă bizui pe dvs., domnule, pentru îndeplinirea acestei sfinte misiuni, pe care am început-o întrebuinţând mijloace pe care nu le regret.

Conte Vladimir de Spadarewsky

Un mic pachet se afla anexat, care conţinea o pereche de mănuşi pătate de sânge: mănuşile asasinului!

Faver întinse scurta scrisoare colaboratorului său pe care îl

muncea curiozitatea şi care recunoştea, în sinea sa, că seara aceasta fusese cât se poate de agitată.

Detectivul rămase pe gânduri... Murmură...

— Care a fost, oare, misiunea mea, în această afacere? Rolul meu s'a mărginit în a asculta, fără să vreau, de această mână puternică, de răzbunător, care îndruma evenimentele după voinţa sa...

„Acest om e un temperament excepţional. Urmând obiceiurile aspre ale rasei sale, el a îndeplinit o misiune pe care noi n'am fi putut s'o ducem la bun sfârşit, cu mijloacele şi armele de care dispunem, cu constrângerile pe care ni le impune dreptul oamenilor... In timp ce el, fiul unei victime solitare, el s'a achitat într'un mod prompt şi teribil de ceea ce considera ca o sfântă datorie... Am uitat supărarea pe care mi-o căşunase prin faptul că pretutindeni mi-o luase înainte; amândoi, dar în chipuri deosebite, am urmărit pedepsirea unui criminal şi salvarea intereselor Franţei. Asasin sau răzbunător, acest om avea o inimă bună; el a răzbunat pe tatăl său şi propria lui onoare... Franţa îi datorează mult... Nu cred să fie cineva printre noi, care s'ar arăta dispus să-l acuze că şi-a făcut singur dreptate! De altfel, după cum arată această scrisoare, prin care mă roagă să sfârşesc eu opera începută de el în chip atât de tragic, el a dispărut în mare grabă.

Lucrul era exact. A doua zi, în ceasul chiar în care inspectorul André Faver înmâna unicul şi preţiosul exemplar al tratatului din Anvers însuşi ministrului Afacerilor Străine, avionul care face cursa Paris-Varşovia, prin Strassbourg şi Berlin, ducea departe de Franţa, pe contele Vladimir de Spadarewsky şi pe drăgălaşa lui logodnică, Marfa.

Dragostea cea mai pură avea să le înseninеze zilele.

UMOR

PREŞEDINTELE: — Ia spune, acuzat, n'ai vrea să te laşi de furtişaguri şi să 'ncepi o altă viaţă?

— Nu, domnule preşedinte, nu-mi mai pot schimba meseria acum, căci am prea mult simţ de răspundere faţă de familia mea.

*

Un anunţ într'o gazetă:

„Persoana care a găsit pe Calea Victoriei portofelul meu, a fost recunoscută şi e rugată să-l înapoieze de urgenţă" (Urmează adresa).

După câteva zile aceeaşi gazetă publică răspunsul:

„Persoana recunoscută, care a găsit portofelul, roagă pe cel ce l-a pierdut să vie să şi-l ia."

*

COMISARUL: — Bine, mă', netotule, pentru o sută de lei l-ai atacat pe bietul om şi l-ai stâlcit în bătaie? Nu te-ai gândit ce faci?

PUNGAŞUL: — Ba m'am gândit foarte bine, domnule comisar: de aici o sută, de colo o sută, s'adună.

*

— Acuzat, ai de adăugat ceva pentru apărarea dumitale?

— Nimic, domnule preşedinte, numai că v'aş ruga să fiţi indulgenţi cu apărătorii mei.

TELEFONUL MISTERIOS

Mircea Soleanu era într'una din zilele lui bune. Nici nu apucasem bine să-mi scot pardesiul, când îmi vârî o fotografie sub nas, spunându-mi într'un limbaj cu care nu mă obişnuise:

— Na, asta mai zic şi eu că e ceva!

Nu-l mai văzusem niciodată atât de însufleţit. Nici nu a observat măcar că rămăsesem în gură cu pipa pe care de obiceiu mă ruga s'o sting.

I-am luat fotografia din mână şi l-am întrebat:

— E mort?

— Cât se poate de mort! Mort instantaneu! Fără să aibă timp să scoată un geamăt...

Fotografia înfăţişa un bărbat care probabil că fusese lovit pe când stătea la birou.

Un birou oarecare. O mobilă fabricată în serie. Obiectele care erau pe el nu dădeau absolut nicio indicaţie în ceea ce priveşte profesia proprietarului.

Afară de asta ele erau răvăşite; căzând înainte, trupul omului lovise aparatul telefonic, căci receptorul atârna în jos, agăţat de fir.

Nu vedeam pe necunoscut decât din spate, şi încă dintr'o parte. Imi dădeam totuşi seamă că avea umerii laţi, bine desvoltaţi.

— Unde-i rana? am întrebat. Probabil că a fost atacat din faţă?

Dar Soleanu zâmbi.

— Dac'ar exista o rană, chestiunea ar fi simplă. Dar vezi că nu e! Sau mai bine zis nu e decât un cucui, cu o sgârietură uşoară, pe care şi-a făcut-o nenorocitul la tâmplă lovindu-se de aparatul telefonic.

— Aşa dar, moarte naturală?

De data asta Mircea Soleanu nu-mi mai întinse, după obiceiul lui, un dosar plin cu tăieturi din ziare şi note scrise de mână. Avea dosarul în mână.

— Uite, în câteva cuvinte, despre ce e vorba începu el:

„Omul pe care-l vezi aici în fotografie se numeşte Teodor Ionaşcu. Are patruzeci şi şapte de ani. Locuieşte de cinci ani lângă Odobeşti, într'o căsuţă drăguţă pe malul Milcovului.

„Cunoşti Odobeştii? Cinci mii de locuitori. Cea mai mare parte viticultori. Orăşel liniştit, la vreo douăzeci de kilometri de Focşani.

„In ceea ce priveşte fizicul, nu ştiu nici eu mai mult ca tine despre Ionaşcu. Un bărbat voinic, foarte bine legat. Un reporter care-l descrie cu amănunţime susţine că e roşu la faţă, are ochi albaştri şi o cicatrice deasupra sprâncenei drepte.

„Ionaşcu îşi cumpărase casa în care locuia, precum şi o vie, pe care o dăduse în arendă.

„Era, în adevăratul înţeles provincial al cuvântului, un om fără griji. Făcea parte din „Cercul viticultorilor" din Odobeşti, unde îşi petrecea regulat două ceasuri pe seară. Era totdeauna voios şi bine dispus. Avea un cal de rasă, care lua parte la toate cursele de cai din regiune.

— Atâta tot?

— Stai puţin! Acum câteva luni a făcut cunoştinţă cu o oarecare domnişoară Alexandrescu, de treizeci de ani, locuind şi ea singură la Broşteni, adică abia la doi kilometri de Odobeşti, de cealaltă parte a apei.

„La început s'a cam vorbit pe ocoteala lor. Apoi s'a ştiut că

Teodor Ionaşcu avea motive serioase să neglijeze „Cercul viticultorilor", trecând în fiecare seară podul.

„In cele din urmă s'au făcut strigările. Căsătoria urma să aibă loc a doua zi... după crimă...

— După crimă? repetai eu, tresărind.

— A doua zi după moartea lui Ionaşcu, dacă-ţi place mai bine. Nu mi-a mai rămas să-ţi vorbesc decât despre descoperirea cadavrului. Bagă de seamă că povestirea pe care ţi-o fac este pur obiectivă. Nu-mi dau nicio părere. Nu fac niciun comentariu.

„Casa lui Teodor Ionaşcu e, după cum am spus, cam la marginea oraşului Odobeşti. Şoseaua care merge paralel cu Milcovul, trece prin faţa gardului grădinii, care înconjură casa din toate părţile.

„In dimineaţa aceea, pe la ora zece, vecinii au văzut o maşină care a oprit în faţa casei şi din care au coborît trei domni. Nu i-a luat nimeni în seamă. Doar un pescar afirmă că doi dintre ei erau îmbrăcaţi în gris şi purtau şepci trase pe ochi, iar al treilea avea o pălărie de fetru negru.

„Nişte băieţaşi se jucau la vreo zece metri depărtare de gard. Ei s'au cătărat de scările maşinii, pe care călătorii au lăsat-o acolo, când au intrat în grădină. De-acolo de unde erau, ar fi urmat să audă eventual un sgomot mai puternic: o detunătură, ţipete, etc... Dar n'au auzit nimic, după cum au declarat mai târziu.

„Peste un sfert de oră, cei trei domni s'au urcat iar în maşină, luând direcţia spre Focşani. N'aveau cu ei niciun pachet voluminos.

„Abia pe la prânz s'a descoperit crima. Factorul poştal, care avea de predat lui Ionaşcu o scrisoare recomandată, a împins portiţa, ajungând până în faţa casei. Deoarece bătuse acolo degeaba, şi uşa era întredeschisă, a intrat în vestibul.

„A strigat, dar pentrucă tot nu răspundea nimeni, a înaintat încă doi paşi, aruncând o privire

Aşa dar, moarte naturală?

prin uşa întredeschisă a biroului.

„Il zări pe Ionaşcu din spate. Crezându-l adormit, se apropiă de el, glumind.

„Dar se dete înapoi din faţa biroului în dezordine, din faţa picăturilor de sânge care pătau o foaie de hârtie şi, mai ales, din faţa mobilelor stricate.

„Peste zece minute se adunase întreg orăşelul la faţa locului, şi jandarmii nu izbuteau să reţie curioşii cari voiau să dea buzna în cameră.

„După masă, ancheta n'a desvăluit mare lucru. Medicul declară că sgârietura de la tâmplă n'ar fi putut să provoace moartea şi că, pe de altă parte, cu toată grăsimea lui, Teodor Ionaşcu n'a fost lovit de apoplexie.

„O femeie cu ziua venise să spună că pe la nouă dimineaţa era încă prin casă, ca în fiecare zi, căci Ionaşcu, neavând servitoare, o angajase pentru două ceasuri pe zi. Era sănătos tun şi foarte bine dispus. Ii vorbise cu multă însufleţire despre însurătoarea lui.

„Pe când pleca dânsa, el se pregătea să se aşeze la birou, unde spunea că are de pus în ordine nişte hârtii.

„Or, nu s'a găsit pe birou decât hârtie albă. Documentele vor fi fost luate de cei trei domni din automobil? In orice caz, aceştia scotociseră toate mobilele, chiar şi cele din camera lui Ionaşcu, de la etaj.

„Toate hârtiile de valoare dispăruseră. Şi bijuteriile pe care logodnicul le cumpărase în ajun din Focşani, pentru domnişoara Alexandrescu, dispăruseră deasemeni.

Mircea Soleanu era în culmea entuziasmului. Obrazul lui, de obiceiu palid, era roşu de însufleţire.

— Şi acum, poftim, citeşte toate astea! Patruzeci şi şapte articole de ziar. Tot ce s'a scris în gazetele din Focşani şi Iaşi. Şi ipotezele sunt nenumărate...

„Un ziarist, care observase în birou o panoplie de arme exotice, a emis ideea că Ionaşcu ar fi murit în urma unei înţepături misterioase.

„S'a cercetat cadavrul şi din acest punct de vedere dar, în afară de câteva bubuliţe şi o tăietură la degetul cel mare al mâinii drepte, nu s'a descoperit nimic.

„S'a vorbit despre otrăvuri. S'a vorbit chiar şi despre şerpi.

„Cred că puţine cadavre au avut onoarea de a preocupa pe medicii legişti atât de mult ca acel al lui Teodor Ionaşcu. Opt zile la rând a fost supus unor expertize minuţioase la morga din Focşani. I s'a analizat conţinutul stomacului. S'a aflat astfel că, în dimineaţa morţii sale, nu băuse decât o ceaşcă de lapte cu o bucată de pâine. Niciun firicel de otravă! Nici în sânge, sau cel puţin niciuna din otrăvurile a căror prezenţă e descoperită cu reactivele obişnuit întrebuinţate.

„Nici ancheta judiciară propriu zisă n'a fost mai fructuoasă. Teodor Ionaşcu se născuse la Făiticeni. Plecase la Bucureşti la vârsta de cincisprezece ani. Lucrase într'o plumbărie şi şi-a făcut stagiul militar la Brăila.

„A plecat apoi în străinătate, în Orient.

„Peste cincisprezece ani îl regăsim plantator în Java apoi, într'o bună zi, cuprins de dorul patriei, îşi vinde totul şi porneşte spre Romănia.

„Avea un milion şi jumătate lei la bancă, via şi casa.

„După spusele avocatului său, probabil că n'avea în casă decât titluri, bijuterii şi o mică sumă de bani.

„Am terminat! Sau, încă nu! Un amănunt găsit într'unul din rapoartele medicilor legişti: cadavrul avea o cicatrice mare, rotundă, pe dosul primei falange a degetului mijlociu drept. Cicatricea părea să fie veche de vreo cinci ani de zile.

„Afacerea a ieşit la iveală acum trei luni. N'a fost arestat până astăzi nimeni, şi cred că poliţia mai cercetează încă...

— Dar dumneata? întrebai eu, mişcat.

— Abia ieri am format do-

sarul acesta. Mai exact, ieri la prânz. Şi cu toată silinţa pe care mi-am dat-o, n'am reuşit să scriu judecătorului de instrucţie înainte de ora două. Poate că nici n'a primit încă scrisoarea mea...

Mircea Soleanu îmi spunea astea cu un aer nepăsător, sub care-şi ascundea destul de prost satisfacţia.

— Ia să te vedem acum! adăugă el.

— Vrei să rezolv problema?

— Cred şi eu! Ţi-am dat doar mură 'n gură. De-un sfert de ceas ai doar fotografia asta în faţă... Dar te înăbuşi aici, cu afurisita asta de pipă...

Se duse să deschidă fereastra, însă o închise imediat la loc, constatând că afară era ger.

— Ei?

Imi stârnise amorul propriu.

— Dumitale ţi-au trebuit două ore. Cer şi eu tot pe atâta...

— Bine, dar bagă de seamă! Mai zilele trecute n'ai ştiut să te uiţi la un plan, şi parcă văd că astăzi n'ai să ştii să priveşti o fotografie... Nu observi nimic?... Nu-ţi sare nimic în ochi?...

(E crimă? Cine e autorul?

La aceste întrebări trebue să ne răspundă cititorul, care doreşte să-şi frământe nitel mintea. Cu puţină perspicacitate soluţia se poate găsi. Şi apoi, răsplata e destul de îmbietoare. Citiţi condiţiunile de pe pag. II a coperţiei).

Purcărea Emil: Born-August 24, 1949

Citiţi în No. 5

CURSA MORŢII

de

Pitt Strong

ULTIMA ORĂ

A

„Detectivului săptămânal"

O CRIMA SADICA

Marsilia, Decembrie

Cu prilejul unei festivităţi populare care se desfăşura în piaţa St. Michel, o femeie se prăbuşi deodată la pământ, scoţând un ţipăt înfiorător. Poliţia dădu fuga şi constată că femeii îi fuseseră tăiate ambele urechi. Ce se întâmplase?

Un criminal îşi însuşise pe această cale preţioşii cercei ai nenorocitei.

DIN DRAMELE JOCULUI DE CARŢI

Belgrad, Decembrie

In localitatea Novizesar din Jugoslavia s'a petrecut o tragedie cauzată de patima jocului de cărţi.

Un jucător, Petru Soltaz, îşi perduse toţi banii la masa de joc. Atunci a jucat pe o miză enormă, *pe soţia lui,* o femeie foarte frumoasă, cu care era căsătorit abia de trei ani. A pierdut însă, şi câştigătorul, după ce şi-a luat o porţie bună de curaj din sticla cu rachiu, a pornit spre locuinţa ghinionistului, ca să-şi ridice câştigul.

Femeia, îngrozită, s'a apărat cu un topor. Când soţul s'a întors acasă, chinuit de remuşcare, nevasta i-a spus — ca să-l pedepsească pentru barbaria lui — că cel ce câştigase şi-a luat răsplata. Cuprins de un acces de furie, omul s'a repezit în şopron, a pus mâna pe o puşcă de vânătoare şi şi-a împuşcat nevasta. Acum urmează să apară în faţa juraţilor.

Publicaţie periodică.
Apare săptămânal.

No. 4. — Joi 27 Decembrie 1934

Redactor responsabil: ST. FREAMAT

Institutul de Arte Grafice „EMINESCU"
Bucureşti I, Str. Ing. Anghel Saligny, 2

Mărturisirea
ucigașului
detectivul
SĂPTĂMÂNAL
NR. 19
LEI 5

COROIU
SPAIMA MOLDOVEI
detectivul
SĂPTĂMÂNAL
NR. 20
LEI 5

INELUL
INDIAN
detectivul
SĂPTĂMÂNAL
NR. 21
LEI 5

Pumnalul
casetelului
detectivul
SĂPTĂMÂNAL
NR. 22
LEI 5